

Izdaja Okrajni odbor SZDL Trbovlje • Urejuje uredniški odbor • Odgovorni urednik Stane Suštar • Naslov uredništva in uprave: »Zasavski tednik« Trbovlje I, Trg revolucije 28 • Telefon štev. 81 • Račun pri Komunalnemu banki, Trbovlje 62-KB-10-146 • List izhaja vsako soboto • Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100 din, mesečna 40 dinarjev • Tiska tiskarna Časopisnega podjetja »Slovenski poročalci« v Ljubljani • Cena izvodu 10 din • Rokopisov, ki morajo biti v uredništvu najkasneje vsak torek, ne vračamo.

Prve tri na plavalnem prvenstvu na sto metrov (metuljček) Končičja (Triglavl), Horvat (Ljubljana), Breskvar (Celuloza). Berite podrobneje poročilo na 5. strani

7 dni po svetu

Morda bi ostali angleški vojniki mnogo rajše doma, kot pa da se potikajo po vročem puščaškem pesku in zasledujejo tako imenovane »upornike«, ki se bojujejo — za kaj neki drugega — za to, da bi bili sami gospodarji na svojem. Svetovno napredno časopisje pravi, da je vojna v

OMANU
umazana zadeva, ki jo morajo očistiti. Anglija pa je drugačnega mnenja in se zaveda, da gre za naftna področja, na katerih se skriva »belo zlato«. Čeprav pravijo angleški vojniki strokovnjaki, da je vojna v Omanu konec, je videti, da se uporniki borijo s prav tolikšno srčnostjo kot prvi dan. Zavedajo se, da branijo svojo zemljo, ki se je hoče polastiti pohlepni tujec. Ta vojna, v kateri igrajo Angličani »prvo vilo«, pa angleške razorožitvene organe nič kaj ne gane in pravijo, da morajo zdaj Rusi popuščati, če se hoče sploh doseči kakršnikoli napredek oziroma zaključek oboroževanja. Videti pa je, da je oborožitvena razprava ponovno zašla.

NA SLEPI TIR
in konec tega meseca bo minilo točno 165 dni, odkar se je v Lancaster Housu, v Londonu, začela toliko opevana razprava o razorožitvi. Sovjetski delegat Zorin doslej še ni dobil odgovora na vprašanje, če se lahko velike države dokončno obvežejo za zmanjšanje vojaških sil. Vodja sovjetske delegacije, ki se je pretekli dne mudila v Vzhodni Nemčiji, Hruščev pa je na velikem mitingu poudaril, da so sovjetski predlogi za razorožitev jasni, da pa je težko prepričati tiste, ki vidijo korist v

POLITIKI OBOROŽEVANJA
Dodaj je še, da se zahodne sile obotavljajo, vendar bodo sovjetski ljudje nadaljevali politiko razoroževanja. Ko pa je govoril o zedinjenju

NEMCIJE
je ponovno povedal, da hoče Sovjetska zveza združeno demokracijo in miroljubno nemško državo, ki bi morala biti prijateljica vseh narodov. Očital je kanclerju Adenauerju, da ovira usakrtno zblizanje obeh Nemčij in dejal, da je za zedinjenje edina realna pot: pogajanja med obema deželama.

Ce se napotimo še nekoliko k nemški sosedni Franciji, bomo videli, da dežela preživlja

TEŽKO KRIZO
ki utegne polomiti zobe sedanjih francoskih vlad. Devalvacija franka je hudo prizadela vrsto zahodnih držav, in iz Rima že prihajajo glasovi o nevarnosti, ki preti italijanskemu gospodarstvu in politiki evropske integracije nasploh. Kot je videti, so že zadnje omejitve izvoza Italije v Francijo dokaj vznemirile italijanske trgovske kroge, vendar za zdaj sodijo, da to ne bo uplivalo na položaj lire. V Franciji pa se že najljubši sindikalne organizacije, ki bodo organizirale stavke, če ne bodo gospodarstveniki ugodili njihovim zahtevam po zvišanju plač. Druginja v Franciji nagle naraščajo in ponekod je že čutili prve znake nemira. Malone vse sindikalne organizacije zahtevajo, da ne bodo delavci nosili velikih izdatkov, ki jih zahteva vojna v Alžiru.

Mladina za napredek naše vasi

V zadnjem času je bilo mnogo razprav o realizaciji perspektivnega načrta za razvoj našega kmetijstva. Tudi mladina se je zbrala k delovnemu razgovoru, da doprinese svoj delež k razvoju socialističnih odnosov na vasi.

Zivahna razprava, ki je sledila skrbno pripravljenim referatom, je nakazala mnogo nalog in problemov, o katerih sodijo mladi ljudje, da je treba govoriti in tudi jasno povedati, kakšne so naloge vseh družbenih činiteljev na vasi. Mladi ljudje mislijo, da je treba krepkeje in hitreje odpravljati vse negativne pojave v razvoju naših vasi. Velika razdrobljenost kmetijskih posestev, primitivizem in konzervativnost so osnovne značilnosti, ki onemogočajo uspešnejše delo na vasi. Resolucija Zvezne ljudske skupščine o pospeševanju kmetijstva je jasno zahtevala pot in odprla perspektivo za kmetijske proizvajalce. Uporaba moderne tehnike na najširši fronti bo omogočila dvigniti materialno osnovo kmetijskih proizvajalcev. Jasno je, da se bodo individualni proizvajalci morali posluževati agrotehniko samo v kooperaciji s kmetijskimi združenji.

Na sestanku je mladina govorila tudi o subjektivnih slabostih v razvoju vasi. Tako je bilo poudarjeno, da nikakor ne more biti v prid pospeševanju kmetijstva stanje v naših kmetijskih združenjih, ki se skoraj po večini ubadajo in ukvarjajo samo z razprodajanjem živilskih artiklov, dosti manj pa z načrtnim delom za pospešitev kmetijske proizvodnje. Upravni odbori združenj bodo morali posvetiti dosti več skrbi temu delu in ne prepuščati vse dejavnosti odkupa in organizacije tržišča uslužbenecem zadrude. Ni naključje, da v nekaterih krajih ni mogoče dobiti zelenjave in drugih kmetijskih pridelkov. V okraju deluje 18 aktivov mladih združenikov. Več ali manj so v svojem delu vsi

uspešni. Posebno skrb so posvečali poskusnemu delu za razne kmetijske pridelke. Zemlja, ki so jo dobili v ta namen, je last socialističnega družbenega sektorja. Toda iti bodo morali dalje: v kooperaciji s kmetijskimi združenji na širšo obdelavo večjih parcel z uporabo vseh agrotehničnih metod, seveda na osnovi gospodarskega računa. Prav tako so govorili o raznih tekmovalnih koscev, žanjic itd., ki nikakor ne morejo prispevati k razvoju kmetijstva, saj je vsem jasno, da s primitivno obdelavo in delom ni mogoče pričakovati v kmetijstvu večjih uspehov. Res je sicer, da takšna tekmovalna usposabljanja mlade ljudi v organizacijskem smislu in jim vlivajo voljo za delo — toda pomenje bi bilo, če bi prijeli tekmovalnja z modernimi agrotehničnimi pripomočki in praktično pri-

pravljali. V popoldanskih urah so se jeli zbirati ljudje pred uprav-

kazali hitreje delo s kmetijskimi stroji (o čemer pisemo tudi v drugem članku).
Ob koncu so napravili sklep o potrebi temeljite priprave na kongres LMS in sprejeli predlog o prireditvi tekmovalja med občinskimi komiteji LMS v počastitev VII. kongresa ZKJ. —at

Peto občinsko praznovanje v Zagorju

SPET JE PRIREDITVENI PROSTOR V ZAGORJU ODMEVAL POZNO V NOČ, PET VEČEROV DRAMSKIH DEL, PETJA, GLASBE, SPROSCENEGA SMEHA IN RESNIH SPOMINOV NA NEDAVNO PRETEKLOST.

Tokrat je pripravljel odbor za izvedbo petega občinskega praznovanja uspešno opravil svojo nalogo. Ni mu moč skoro ničesar očitati, videti je bilo, da je imel srečno roko pri izbiri programa in hotel je občanom pripraviti res nekaj lepih večerov.

Uvodna akademija je bila zdaleč boljša, kot smo jih navajeni ob podobnih praznovanjih. Zivahno podajanje nastopajočih je na mah pridobilo zapužanje Zagorčanov in nič čudnega torej, če je bilo ves večer, v dneh praznovanja, na prireditvenem prostoru več sto ljudi.

Se pred akademijo pa je bila v zgornjih prostorih doma »TVD« »Partizana« intima slovesnost-zagorska slikarica, tovariša Leskovec in Kopitar sta pripravila okusno slikarsko razstavo svojih del in s tem poudarila letošnje občinsko praznovanje. Le žal, da se večina povabljenih otvorilave, kljub pisnemu povabilu, ni udeležela.

zborovanj so poslali pismo Zvezni ljudski skupščini, v katerem se Zagorčani zahvaljujejo ljudski skupščini za odlično stalistično glede prepovedi atomskega orožja v vojne namene.

Sledilo je razvite zastave zagorskega Društva upokojeencev.

Predsednik Nunčič predaja zastavo komandantu odreda PV

govori zastopnikov zasavskih občin in drugih. V tem času pa so nosilci štafet vnovič pohiteli na pot in položili lovorove vance pred spomenike in spominske plošče padlih borcev.

Po zborovanju so si gostje ogledali tovarno »Savo« in nekatere druge gospodarske objekte v Zagorju.

Letošnji občinski praznik je pokazal, da v Zagorju nikdar ne bo zamrl spomin na težke čase pred 16 leti. In Zagorčani bodo venomer ta spomin povezovali z nadaljnimi delovnimi uspehi, ki jih bodo dosegali pri svojem vsakodnevnem snovanju.

Velike manifestacije v Videm-Krškem

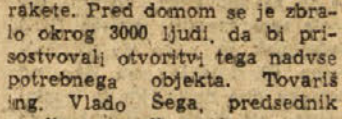
Odprt je dom „Svobode“, hotel in odkrit spomenik

Prejšnjo soboto so v Vidmu Krškem pričeli s praznovanjem drugega občinskega praznika. Slovesnost se je pričela pred upravnim poslopjem tovarne celuloze in papirja, kjer se je domačinom prvič predstavila s promenadnim koncertom tovarniška godba. Nato so odprli nov, moderno urejen hotel. Na desnem bregu Save pa je nastopila gasilska godba pred poslopjem občine, od koder je krenil sprevod, ki je šel skozi mesto. Ob 20.30 so izročili svojemu namenu dom »Svobode«, kjer se je zbralo okrog 3000 ljudi. V nedeljo dopoldne je bila slovesna seja občinskega ljudskega odbora, nato pa so razvili zastavo odreda predvojaške vzgoje in TVD »Partizana«. Od tam so odkorakali pred spomenik, katerega je odkril predsednik občine tov. Stane Nunčič. Sem tem manifestacijam so prisostvovali zastopniki OLO in OO SZDL tov. Karel Šterban in drugi.

Ko se je kolektiv tovarne odločil za gradnjo tega hotela, ni mislil pri tem le na lastne člane, temveč je imel vedno pred očmi potrebo občine. Hotel, ki nudi dvojne družinskih stanovanj, ima na razpolago še 34 samskih sob s 70 posteljami. Vse sobe so opremljene s toplim vodo ter centralno kurjavo. V kratkem bodo pri hotelu uredili še kegljišče in tako bo domačinom, kakor tudi tujim gostom to prijeten kraj zaslužnega odihna in razvedrila.

Proti večeru so se zbrali ljudje pred poslopjem občinskega ljudskega odbora, kjer je igrala gasilska godba na pihala. Od tam so krenili skozi mesto pred dom »Svobode«. Na okoliških hribovih so goreli kresovi, samo mesto pa so razsvetljevale številne baklje in rakete. Pred domom se je zbralo okrog 3000 ljudi, da bi prisostvovali otvoritvi tega nadvse potrebne objekta. Tovaršing. Vlado Sega, predsednik gradbenega odbora, je po govoru predal ključ novega doma predsedniku DPD »Svobode« tov. Stuparju. S tem je mesto Videm-Krško dobilo svoj dom, kjer bodo poleg raznih prireditvev tudi predstave kina.

Ob tej priložnosti so najzaslužnejši člani prejeli plakete in diplome v znak priznanja in nesebičnega dela pri gradnji tega doma. Pri otvoritvi doma je poleg obeh godb sodeloval tudi oktet »Kremen«, ki je zapel nekaj pesmi, nato pa so si vsi prisotni ogledali novo dvorano.

Predsednik občine Videm-Krško tovarš Stane Nunčič govori na slovesnosti seji

Direktor tovarne roto papirja v Videm-Krškem, tovarš Milan Dimnik obvarja nov hotel v Videm-Krškem

vojaške vzgoje in TVD »Partizana« in gasilske enote so izvedle paradni mimohod.

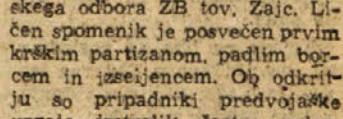
Med najvažnejše prireditve ob drugem občinskem prazniku občine Videm-Krško, štejejo odkritje spomenika. Odkril ga je predsednik občinskega ljudskega odbora, v varstvo pa ga je prevzel predsednik občinskega odbora ZB tov. Zajc. Lichen spomenik je posvečen prvim krškim partizanom, padlim borcem in izseljencem. Ob odkritju so pripadniki predvojaške vzgoje izstrelili častne salve, oktet »Kremen« je zapel žalostinke, godba pa zaigrala »Kot žrtve ste padli v borbi za nas...« Vsem prisotnim so se orosile oči, ko so se spomnili svojih padlih svojcev in znancev, kakor tudi svojega trpljenja med okupacijo in izgnanstvom.

Praznovanje pa bo trajalo vse do 18. avgusta. Vsak dan so kulturne ali športne prireditve. V ponedeljek dopoldne je bil improviziran napad na mesto, ki so ga izvedli pripadniki predvojaške vzgoje, gasilci in pripadniki PAZ ter rezervni oficerji pod pokroviteljstvom organizacije ZB. V juturnih urah so štiri letala obkrožila mesto in letala tik nad Savo. Sirene so oznanjale alarm in opozarjale ljudi na zračni napad. S stadiona je bilo slišati detonacije bomb, pozneje pa streljanje pušk. Prišel se je napad, ki je trajal skoro eno uro. Naloga, ki je bila zaupana narodolovcem, obrambni in saniteti, je v celoti uspeša, kar dokazuje, da so se na to vajo temeljito pripravili.

Istega dne zvečer je bila v novem domu »Svobode« premiera (Norman Krasne) komedije »Draga Ruth«, naslednji dan pa je imel koncert oktet »Kremen«, o čemer bomo še poročali.

Skrb za male asanacije v Brežicah

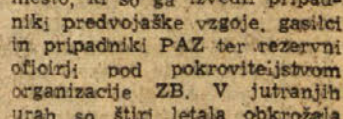
V občini Brežice skrbe za male asanacije po vaseh. V oddaljenih krajih, posebno v poletnih mesecih, povsod prikačijo pitne vode. Da bi čimprej zgradili vodnjake, je dal občinski ljudski odbor vsem prizadetim vsem na razpolago dovolj cimenta. Tako upajo, da bo vprašanje pitne vode v kratkem rešeno.

Predsednik občine Videm-Krško tovarš Stane Nunčič govori na slovesnosti seji

Skrb za male asanacije v Brežicah

V občini Brežice skrbe za male asanacije po vaseh. V oddaljenih krajih, posebno v poletnih mesecih, povsod prikačijo pitne vode. Da bi čimprej zgradili vodnjake, je dal občinski ljudski odbor vsem prizadetim vsem na razpolago dovolj cimenta. Tako upajo, da bo vprašanje pitne vode v kratkem rešeno.

Predsednik občine Videm-Krško tovarš Stane Nunčič govori na slovesnosti seji

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA
— PODRUŽNICA TRBOVLJE

vabi na proslavo republiškega izseljenskega dneva, ki bo danes, v soboto, 17. avgusta ob 18. uri na telovadnici TVD »Partizana« v Trbovljah. — Na slovesnosti bo govoril tovarš IVAN REGENT, predsednik Slovenske izseljenske matice.

Kulturni program bodo izvajali člani Radia Ljubljane, in sicer: ZADOVOLJNI KRANJCI — znani pevci: Danica Filipič, Greta Ložar, Stojan Venc, Marjan Marinc (Boris) z Veseliga večera ter drugi znanci Radia Ljubljana, med njimi tudi Janez Rohaček.

VLJUDNO VABLJENI!

KRATEK OBISK V LESNOINDUSTRIJSKEM PODJETJU V ZAGORJU

Če bi dobili samo PET MILIJONOV...

Kolektiv, ki je v zadnjih letih razširil svojo dejavnost in hoče korakati vzhric z zagorskimi podjetji — Njihovi izdelki so danes v nešteti zagorskih domovih — rezan les grešiom po Zasavju — Trenutno najvažnejše delo: oprema za zagorski Delavski dom in pa skrb za povečanje zmogljivosti pohištvenega obrata in gradnjo sušilnice

Tudi v Lesnoindustrijskem podjetju v Zagorju se je začelo prav tako kot v večini naših po vojni zraslih podjetjih. Brez kakih večjih izkušenj sta dva mizarja pričela urejevati skromen pohištveni obrat. Tak je bil torej začetek. Kmalu pa se je začela doba razcveta, čas trdega dela in iskanja načinov za povečanje proizvodnje in obratov.

Danes je Lesnoindustrijsko podjetje že daleč naokrog znan delovni kolektiv, čigar izdelki morda niso še tako kvalitetni, kot želijo mizarji in drugi delavci, so pa zato med najcenejšimi. Mizarji so v zadnjih letih napravili na desetine pohištvenih izdelkov, nešteto oprem za novozgrajena stavba, onem pa gredo ti izdelki že tudi v

Ljubljano. Zlasti njihovi stavbarski izdelki sredo dobro v denar, če pa bi bila na primer zmogljivost njihovega zagorskega obrata večja, bi lahko pošiljali rezan les ne samo gradbenim podjetjem v okraju, marveč tudi za ostale kraje.

Letos je kolektiv precej povečal proizvodnjo. Tako je v prvem polletju presegel proizvodni načrt za 25 odstotkov in se uvrstil med tista zagorska proizvodna podjetja, ki krepko prekrakujejo zahtevane naloge.

In tudi tale čas delajo v podjetju s polno paro, kot pravimo. Prevzeli so vsa stavbarska dela za nov Delavski dom. To pač ni majhno delo in treba bo do določenega roka izdelati nešteto oken, vrat, okvirov in podobnih izdelkov. To je torej

skrb številka ena, druga pa je morda še nekoliko večja, ki pa ne sme ostati zgolj skrb posameznika, marveč celotnega kolektiva. Sicer pa: trdno smo prepričani, da bodo odgovorni čimtelji razumeli njihove želje za povečanje obsega dela.

Gre samo za pet milijonov dinarjev, ki bi jih potrebovali za razširitev mizarjskega obrata in gradnjo nove sušilnice, kajti stara je tako slaba, da ovira redno delo. Če bi se ta želja torej uresničila, bi razširili delavnico za 140 kv. metrov in zaposlili bi lahko še kakih 15 ljudi. Naj povemo še to, da so začetna dela pri gradnji nove sušilnice že opravljena, zdaj je še za vprašanje, kdaj bodo z delom lahko nadaljevali.

Pet milijonov dinarjev ni kaj

ve kolikšna vsota, čeprav moramo v isti sapi pribiti, da bi v tem podjetju verjetno podvojili vrednost tega zneska, kajti kolektiv je pripravljen na vsakršno žrtev. Zdaj velja torej čimprej napraviti podroben investicijski načrt in ni nobenega dvoma, da bo podjetje prej ko slej lahko uresničilo svojo zamisel. Kajpak: če bo šlo vse po sreči, bodo lahko že prihodnje leto močno povečali proizvodnjo in se tako uvrstili med večje zagorske proizvodne kolektive. (v)

Zagorski obrat, ki je v okviru Lesnoindustrijskega podjetja v Zagorju, ima toliko dela, da ne zmore opraviti vseh naročil v predvidenem času. Zato je treba zelo paziti, da ne pride do okvare, kajti to pomeni izgubo časa

Podružnica izseljenske matice v Trbovljah

Pred kratkim je bil v Trbovljah ustanovni sestanek za ustanovitev podružnice Slovenske izseljenske matice. Ni naključje, da so v Trbovljah med prvimi v Sloveniji ustanovili to podružnico, saj je znano, da je iz Trbovelj pred desetletji odšlo veliko domačinov v tujino za kruhom. Prav zaradi tega so člani izseljenske matice steli za potrebno, da se v tem starem rudarskem središču ustanovi organizacija, ki bo imela še bolj tesen kontakt z našimi rojaki — izseljenci širom po svetu in da po bliže seznanja domačine s problemi naših izseljencev.

V Trbovljah je zadnja štiri leta delal zgolj pododbor izseljenske matice, ki je bil predvsem aktiven v času dopustov naših rojakov v tujini ter je med sezono pomagal raznim povratnikom in drugim urejati zapletena vprašanja pokojnin, otroških dodatkov itd. Tako je bilo delo tega pododborja plodno skozi celo leto, vendar se je pokazala potreba ustanovitve širše organizacije, ki bo kot celota delala za čimtesnejše zbliznanje med izseljenci in domačini ter spoznavala probleme naših izseljencev.

Na ustanovnem sestanku podružnice izseljenske matice je o dosedanem delu organizacije poročal predsednik pododborja tov. Anton Kukovič ter nakazal glavne smernice za nadaljnje delo. Podružnica šteje sedaj 70 članov ter je naloga vsa članov in prijateljev Slovenske izseljenske matice ter SZDL, da se članstvo izseljenske matice razširi in s tem ustvari močno jedro za delo z izseljenci.

Zbrani člani so na sestanku nakazali vprašanja, s katerimi se še vedno bore povratniki, in

Sevnica

Člani aktiva mladih zadržani na studencu pri Sevnici so tekmovali

AMZ Studenec, ki že precej časa uspešno izvršuje svoje naloge v pospeševanju kmetijstva, je priredil v nedeljo, 4. t. m. tekmo koscev. Najboljši tekmovalci, ki so na površini 1 ari pokazali svoje znanje in spretnost, so bili: Martin Mrgole, Zalokar in Mlakar, medtem ko ostali niso dosti zaostajali za njimi.

Po tekmi so tamkajšnji gasilci priredili vajo gašenja požara in pokazali vsem prisotnim, kako s sodobnimi sredstvi čuvasmo ljudstva premoženje.

O. K.

Vsem občinskim odborom ZB NOV Slovenije!

Glavni odbor Zveze borcev organizira za bive borce in aktiviste dopisni pripravljajni tečaj iz nekaterih predmetov snovi nižje gimnazije za kasnejši vpis v dopisno ekonomsko srednjo šolo.

Tečaj je organiziran v namenom, da se omogoči vsem članom naše organizacije, ki nimajo zadostne osnovne izobrazbe, šolanje na ekonomski srednji šoli in s tem pridobitev kvalifikacije ekonomista.

Pripravljeni tečaj bo posredoval vsem tečajnikom snov iz predmetov slovenščine, matematike, kemije in zemljepisa. Tečajniki bodo sprejemali pisana predavanja, pošiljali naloge v popravilo in oceno profesorjem ter obiskovali seminarje. Ob zaključku tečaja, ki bo predvideno trajal pet mesecev, bo vsak tečajnik napravil izpit iz slovenščine in matematike na nižji gimnaziji ali osemletki. Vodstvo šole pa bo ocenilo njegovo znanje iz ostalih dveh predmetov s pomočjo kontrolne naloge.

Sprejmani izpit za prihodnji letnik Dopisne ekonomske srednje šole bodo morali opraviti obvezno vsi kandidati. Zato svetujemo vsem tovaršem, ki se nameravajo vpisati v prihodnji letnik, da se prav tako vključijo v pripravljajni tečaj in ponove snov nižje gimnazije, ki je pri marsikomu zaradi časovne odmaknjenosti že precej pozabljena.

Razpis za ta tečaj je bil že objavljen v dnevnem časopisu ter Radiu Ljubljani, vendar sodimo, za potrebo, da vas še posebej obvestimo o tem tečaju.

Od vašega odbora pričakujemo, da seznanite članstvo o tem razpisu, o pogojih in poteku tečaja, predvsem pa da zainteresirate vse tiste borce, ki žele, da si pridobijo potrebno izobrazbo. Število kandidatov za sprejem v tečaj ni omejeno. Tečaj bo pričel z delom v začetku septembra, zato je prav, da se vsi kandidati pravočasno prijavijo preko vašega odbora okrajnim odborom Zveze borcev NOV. Rok za pripravo v razpisu je določen za 25. avgust, razpisani pa so v ta namen tudi okrajnim odborom posebni formulirji.

Za GO ZB NOV Slovenije:
sekretar
Bertoncelj Marijan, I. r.

LETNA KONFERENCA ZK SENOVŠKE-OBČINE — PRVA V NAŠEM OKRAJU

Več ideološkega dela in skrbi mladini

Nad sto komunistov senovške občine je zadnje nedelje pregledalo na letni konferenci občinskega komiteja ZKS svoje dosedanje delo in sprejelo več smernic za prihodnje, med katerimi je treba vsekakor v prvi vrsti omeniti večjo skrb za ideološki dvig članstva in za razširitev vrst ZK.

Konferenca, na kateri je poročal občinski sekretar Zveze komunistov, tov. Karel Šterban, so se udeležili tudi zastopnik OK ZKS, član OK ZKS in član Obk ZKS Trbovlje.

Senovški komunisti so ob zaključku svojega dela poslali pismo Zvezni ljudski skupščini, v kateri se ji zahvaljujejo in podpirajo njena prizadevanja za preprovo uporabe atomskega orožja v vojne namene.

V delu ZK na Senovem v času od zadnje letne konference do danes je videti lep napredek. To je pokazal tudi referat - mestoma morda preobširen in pre malo konkreten v nakazovanju nalog članov ZK, - ki je zajel vse politično, gospodarsko in društveno življenje v komunih.

Občinski komitej ZK ugotavlja, da je povsod tam, kjer so se člani Zveze komunistov z resnostjo lotili svojih nalog, opaziti čedalje boljše rezultate pri delavskem samoupravljanju, v delovni storilnosti itd. - tam, kjer delo komunistov še ni bilo zadovoljivo, pa tudi te stvari na splošno še močno šepajo.

Senovska občina je s svojimi 8.200 prebivalci, dvema večjima industrijskima podjetjema, ki lepo uspevata, obrtnimi podjetji in kmečkimi zaledjem zaokrožena gospodarska enota.

Vedno bolj je opaziti politično in društveno razgibanost. Socialistična zveza, se je zadnje čase organizacijsko okrepila, opaziti pa je tudi večjo dejavnost po vaseh.

Največja problema senovške občine sta nerazvito kmetijstvo in obrt.

Hektarski, donos v kmetijstvu

je pod republikanskim povprečjem, hko slišali, da se je disciplina v njihovih vrstah močno popravila, da so začeli v večji meri skrbeti za dotok novih članov, med katerimi ne manjka tudi žena, za vzrajno delo pa velja še posebej pohvaliti komuniste na rudniku in elektrarni v Breštancih.

Naloga, ki čakajo senovške komuniste pri njihovem nadaljnjem delu, niso lahke. Se več morajo storiti za krepitev socialistične zavesti na naši vasi, ustanoviti nove osnovne organizacije povsod tam, kjer so za to možnost, skrbeti za dvig članstva itd.

Na koncu so vsi navzoči izvolili nov 17-članski občinski komitej.

KMETIJSKIM MANIFESTACIJAM DAJMO POLEG TRADICIJE IN LEPOTE

Vsebinsko in smoter

Tekme koscev in žanjic niso najboljša spodbuda za nadaljnji napredek kmetijstva. Res je, da je treba ohranjati in tudi še dalje razvijati tradicije kmečkih ljudi, toda obenem je treba ob tem opozoriti na velikanski napredek, ki je bil dosežen v kmetijstvu v zadnjih desetletjih.

Ali ne bi bilo koristno, če bi poleg tekme koscev ali žanjic organizirali tudi košnja s strojem, oranjem traktorjev itd.?

Na ta način bi ostali zvesti tradiciji, hkrati pa bi ljudem prikazali napredek v obdelavi zemlje in tudi pri košnji na travniku, če bi gledalci imeli priložnost videti utrudljivo košnja s kosami in neverjetno hitro košnja s kosilnim strojem. Tudi primerljiva traktorskega dela in oranja s plugom bi nas navdušila za sodobno kmetijsko obdelavo.

Na koncu naj omenim samo še to, da je treba dati bodočim kmetijskim manifestacijam, pa najsi bodo to razna tekmovalna, razstave in podobno, ne samo lepoto in tradicijo, ampak tudi vsebinsko in predusmen smoter.

-no

Priprave za praznovanje 40. obletnice oktobrske revolucije

Politične organizacije v Trbovljah se na svojih sejah že razpravljajo v pripravah na praznovanje 40-letnice oktobrske revolucije v Rusiji.

Tako je v Trbovljah v načrtu organizacija predavanja po kolektivih, šolah, Ljudskih univerzah itd. o pomenu oktobrske revolucije v Rusiji. V ta namen je nadalje predvidena vrsta internih slovesnosti v kolektivih, šolah in še drugod, tako naj bi bila v Delavskem domu v Trbovljah centralna akademija v počastitev 40. obletnice velike oktobrske revolucije.

Občinski sindikalni svet v Trbovljah je pooblastil svoje tajništvo, da tvori ožji štab za organizacijo tega praznovanja po kolektivih oz. po sindikalnih podružnicah in da to delo koordinira z odborom SZDL občine Trbovlje. A.K.

NAS KOMENTAR

Ob obisku delegacije ljudske republike Mongolije

TE DNI BO PRISPELA V JUGOSLAVIJO PARTIJSKA IN VLADNA DELEGACIJA LJUDSKE REPUBLIKE MONGOLIJE, PRIJATELJSKE DRZAVE V OSRČJU AZIJE, KI MERA 1.621.301 KVADRATNIH KILOMETROV IN IMA KAKIH DVA MILIJONA PREBIVALCEV

Mongolija je ena izmed najzanimivejših azijskih držav. To je dežela, ki v izredno težkih pogojih feudalizma in nomadskega načina življenja postopoma izgrajuje osnove socializma, ne da bi prešla kapitalistično fazo razvoja.

Do konca prva svetovna vojne je bila Mongolija ena najzaostalejših azijskih dežel. Najprej je bila samostojna in njena oblast je segala od Tihga oceana do Sredozemskega morja. Nad dve stoletji so ji vladali Mandžurci. Leta 1911 je dobila avtonomijo v okviru kitajske republike. Osem let kasneje so v njej zavladali Kitajci, toda njihova oblast ni dolgo trajala. Revni kmetje, ki so jih izkoriščali posvetni in cerkveni fevdalci in tuji kapitalisti, so se začeli uprati. Leta 1918 so v Mongolijo prodre ruske belogardistične tolpe. Tri leta kasneje sta voditelja revolucije Bator in Čojbalsan ustanovila Ljudsko stranko Mongolije in združila partizanske odrede v Ljudsko

revolucionarno vojsko. Julija 1920 je ta vojska s pomočjo Rdeče armade osvobodila Mongolijo.

Mongolska revolucionarna vlada je najprej vzela fevdalcem njihove izkoriščevalske privilegije. Zemljo je prodajala za državno last. Odpravila je oblast knezov, ertala kmečke dolgovce, uvedla progresivni sistem obdavčevanja itd. Tem ukrepom so se fevdalci ogorčeno upirali. Njihove upore pa je revolucionarna vojska zatrla. Leta 1924 je bila proglašena Ljudska republika Mongolija.

Od tedaj je Mongolija močno napredovala. Leta 1928 je njen parlament izdal zakon o zaplembi lastnine fevdalcev. V enem letu so nacionalizirali 670 veleposestev fevdalcev. Leta 1930 so nacionalizirali tudi imovino samostanov.

Leta 1940 je Mongolija dobila novo ustavo, ki je dokončno likvidirala fevdalizem.

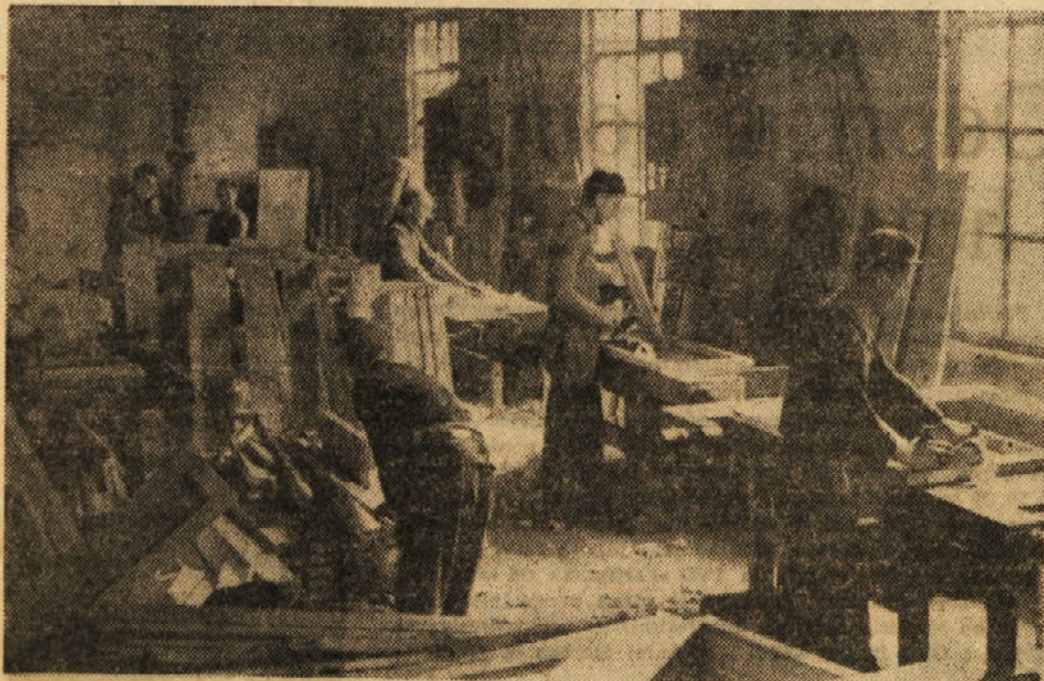
Likvidacija feudalizma je ustvarila pogoje za hiter razvoj narodnega gospodarstva. Zmaga revolucije na Kitajskem je omogočila občutno zmanjšanje izdatkov za armado. Mongolija je z velikimi lastnimi napori in s pomočjo socialističnih držav začela graditi industrijo, urejati kmetijstvo, zlasti živinorejo, šolstvo in zdravstvo, boljšati promet. Precej se je razvila prehranska industrija, pa tudi v rudarstvu so dosegli velike uspehe. Vendar je živinoreja še vedno glavna gospodarska panoga. Nad 90% vseh prebivalcev je živinorejcev. Mongolci goje kakih 15 milijonov ovac, 4 milijone koz, 3 milijone goved, 2 milijona konj in 1 milijon velblodov. V zadnjih letih se je na vaseh okrepilo zadržno gibanje. Lani so ustanovili 338 delovnih združenj, v katere se je včlanilo nad 20.000 posestnikov. Danes imajo združenja in državna posestva nad polovico vse obdelovalne zemlje in nad petino živine.

Zlasti težavno stanje je podedovala Ljudska republika Mongolija na področju zdravstva. Leta 1920 je umrl vsak drug otrok. Sele leta 1926 so usta-

novili prvo polikliniko, leta 1928 pa so odprli prvo lekarno. Danes je v Mongoliji že na vsakih 2.400 prebivalcev 1 zdravnik (v Etiopiji na vsakih 50.000), imajo številne bolnišnice in porodnišnice. Višja življenjska raven in zdravniška skrb sta omogočili hiter porast števila prebivalcev.

Velike uspehe so dosegli tudi na področju prosvete. Leta 1926 je bilo v Mongoliji le 10.000 pismenih. Danes nepismenosti ni. Imajo 350 osnovnih šol, nad 50 sedemletik, 31 srednjih šol, 15 tehničnih šol in univerzo, na kateri študira več tisoč študentov. Pred 35 leti pa je bila v Mongoliji le ena šola, samostanov pa je bilo 747.

Suverenost Ljudske republike Mongolije priznavajo razen Jugoslavije, Sovjetske zveze in drugih socialističnih dežel tudi Indija, Burma in Indonezija. Vendar Mongolija ni članica OZN. Na zasedanju Generalne skupščine OZN leta 1955 je Čang Kaj Šekov predstavnik s svojim vetom preprečil sponjem Mongolije v OZN, čeprav ima ta napredna azijska dežela vse pravice, da enakopravno sodeluje v delu te mednarodne organizacije.

Lesnoindustrijsko podjetje v Zagorju želi povečati svoje obrate. Na sliki: delavci tega podjetja pri vsakdanjem delu.

Deset let nezgodnega zavarovanja šolske mladine

Mladina je razgibana, podjetna in drzna! Kdo ji more to zameriti? To je njena značilnost, njena pravica. Toda živahnost, neizkušnost je zanjo kaj lahko usodna: pogoste so nezgode pri otrocih in mladih ljudeh. V časopisih o tem vsak dan čitamo, in tudi sami smo čistočasno pričevalci nesrečam. Posledice so lahko prav težke: zgodi se, ko nezgoda povzroči trajno nezmožnost za delo, ali celo smrt.

Nezgodna pa ima za posledico tudi nepričakovane denarne izdatke in s tem tudi poslabšanje gnotnih razmer v družini.

Zato je potrebna zaščita mladine in staršev ob nesreči. Kmalu po osvojitvi je Državni zavarovalni zavod — DOZ — uvedel po šolah zavarovanje učencev in dijakov. Letos je od tega poteklo že deset let. Pri nas je redko katero zavarovanje doseglo tolikšen razmah in si pridobilo tolikšno popularnost. Danes ni šole v Sloveniji, ki tega zavarovanja ne bi uvedla, verjetno pa tudi ni šole, v kateri ne bi bila izplačana vsaj ena odškodnina. DOZ je v Sloveniji izplačal v tem času za več kot 18.000 poškodb zavarovanih učencev in dijakov nad 35 milijonov dinarjev odškodnin. Ze ta podatek zgovorno dokazuje, kako koristno in potrebno je zavarovanje šolske mladine.

Kakšni so pogoji zavarovanja, oziroma kakšna je zavarovalna zaščita?

V zavarovanje se priglašajo učenci in dijaki ob začetku vsakega šolskega leta. Vplačajo enkratni prispevek za zavarovanje, ki traja ves čas pouka, poletnic in še 30 dni po pričetku novega šolskega leta. Zavarovalni prispevek znaša 50 in 100 din. Jamstvo pa velja za nezgode v šoli, doma, pri pouku, igri, delu, športu itd.

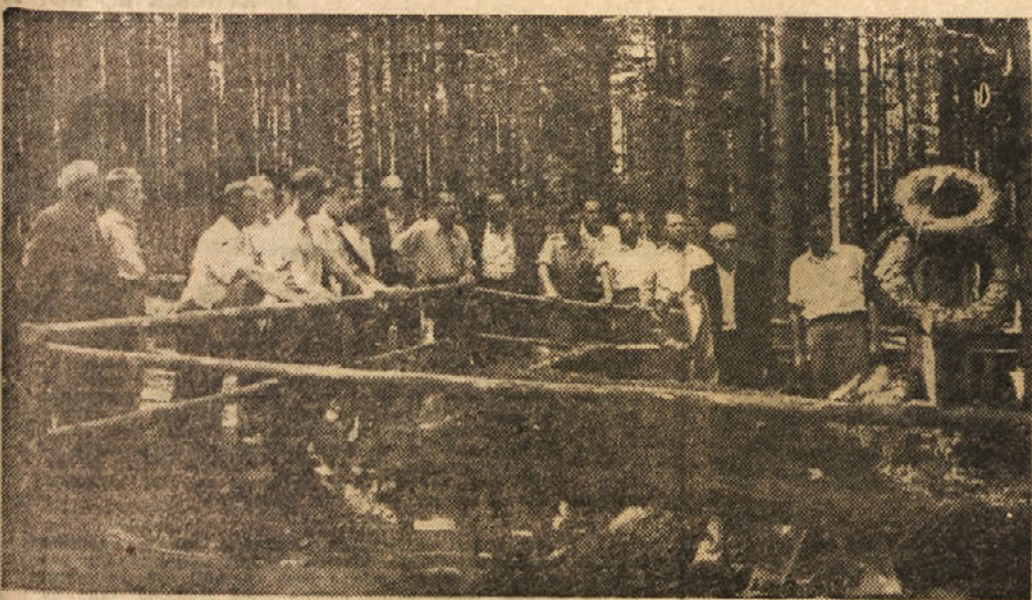
Smisel zavarovanja je v tem, da je gnotna pomoč najbolj potrebna, če ostane učenec ali dijak zaradi nezgode trajno nesposoben za delo — invalid. Odškodnina znaša v primeru popolne trajne delovne nezmožnosti 100.000 din, če je vplačal zavarovanec pri vpisu v zavarovanje 60 din preostali; pri plačanju sto din premije pa znaša odškodnina 200.000 din. Pri delni invalidnosti se ravna odškodnina po stopnji ugotovljenega trajnega zmanjšanja

delovne sposobnosti. Če zavarovanec zaradi nezgode umre, je zagotovljeno 10.000 din za pogreb, oziroma 20.000 din, kar je odvisno od vplačanega premije.

Stroški zdravljenja — zdravnik, zdravila, bolnišnica, prevozi itd., ki so nastali v zvezi z nezgodo, povrne DOZ na podlagi predloženih računov in potrdil do 3.000 oziroma 6.000 dinarjev. Če teh stroškov ni, ker se je zavarovanec zdravil pri socialnem zavodu, izplača DOZ prispevek za nego po 25, oziroma 50 dinarjev na dan od osmega dne dalje, ko je postal učenec ali dijak nesposoben za šolsko delo, največ za 100 dni.

Kakršna koli odškodnina iz zavarovanja šolske mladine je v popolni neodvisnosti od morebitnih dajatev socialnega zavoda. Če je zdravljenje brezplačno iz naslova socialnega zavarovanja, se izplača prispevek za nego. Učenci in dijaki

Polletni obračun Delavskega doma

Invalidi trboveljskega okraja na Pohorju, pri spomeniku padlega Pohorskega bataljona

INTERVJU SPET SOLARJI

Vsak teden trikrat so se zbrali v dvorani doma SZDL v Trbovljah. Bilo jih je štirinajst, in prihajali so od poznega jeseni do pozne pomladi. Na vratih se je vsakokrat zasvetil avtoritativen napis: »Ne moti — solari«.

Tu so spet prijeli za solske knjige, zvezke in svinčnike ljudje, ki so že odrasli, ki so bili že pred mnogimi leti solari, a sta jim takratno težko življenje in tudi vojna prepričala večjo strokovno izobrazbo. Ti ljudje so po večini (23) nekdanji borci in aktivisti, ki so bili prva leta po vojni preobloženi z delom, da bi lahko mislili na svoj študij. Še zdaj gre pri mnogih o njih trda s časom — a ko je bila lani v Trbovljah ustanovljena stalna Ekonomska srednja šola (ESS) in ko je ZB NOV Trbovlje pripravila za svoje člane večerno ekonomsko šolo, so se vsi s srečnim odločitvijo za vstop v to šolo odločili za vstop v to šolo in v zvezkov niso odložili niti v teh vročih poletnih dneh, pri marsikomu pa seveda tudi letni dopust ni takien kot drugo leto. A nič zato; vsi se zavedajo, da je treba za vsako dobro stvar nekaj doprinesiti in potniti, saj se trud gotovo izplača.

Zanimalo nas je, kaj meni o teh nenavadnih »solarjih« in o njihovem dosežkem delu ter križih in težavah ravnanja ekonomske srednje šole. Bogdan Steh. Naprosil smo ga, da nam odgovori na nekaj kratkih vprašanj.

»Zlasti bi hotel poudariti, da je delavski svet, da so se vsi susnateji že takoj od začetka z veliko resnostjo oprle študija in tako vtrajali vse do zadnjih dni solske leta. Lep dokaz za to je prav gotovo stalno obiskovanje predavnikov; saj večina izmed njih ni manjkala na njih skoli vse leto niti enkrat.«

»Kateri predmeti so jim delali največ preglavice?«

On: »Razumljivo: matematika, slovenščina — — — sprva pa tudi biologija.«

»Kako so si pomagali pri študiju?«

On: »Nekateri so se učili sami, drugi so delali v krožkih, nekateri pa so se poslužili tudi instrukcij.«

»Ali imate ljudje, ki so se vključili v večerno ekonomsko šolo, v svojih podjetjih plede študija kakšne ugodnosti?«

On: »Prosto soboto — to je vse!«

»In s kakšnimi obremenitvami ali obremenitvami se delavci leta k izpitu teh solarjev?«

On: »Po pravici povedano — bilo me je malo strah. Vse mračne misli na so se ob dobiti odgovorih, ki niso nič zastajali za tistimi iz redne šole, kmalu porazgubile; če bodo vsi tovariši in tovaršice tudi na jesen tako pripravljene, kot so bili tokrat, smo lahko samo optimisti.« — Jak

IZ KONGRESNEGA GRADIVA IZLUŠČIMO najboljšie predloge

Po celem okraju so v teku razprava o gradivu kongresa delavskih svetov. Delegati s kongresa obiskujejo posvetovanja delovnih kolektivov in delavskih svetov ter na njih poročajo o delu kongresa in o svojih vtisih.

Najuspešnejši so bili v tem pogledu v Hraštniku, kjer so delegati obiskali že vse delovne kolektive in jim poročali o kongresu. Tudi na Senovem so se kar uspešni, saj so imeli take razgovore že na rudniku, v elektrarni in v Brestanici in drugje. V Zagorju je bila konferenca delavskih svetov, kjer so med drugim obravnavali smernice kongresa. V Trbovljah bo taka konferenca 20. avgusta, v Brezici pa nekaj dni pozneje. Tudi v ostalih občinah so v teku priprave za širše razprave o gradivu kongresa, čeprav so delegati s kongresa v nekaterih podjetjih že poročali o zaključkih in sploh o delu kongresa.

Da bi razprava o gradivu kongresa šla še bolj v širino, je treba opozoriti na to, da se je dosedanje razpravljanje omejevalo vse preveč samo na delavske svete. V prihodnje bo treba prenesti to razpravo tudi med ostale člane delovnih kolektivov, od katerih je v mnogem odvisno uspešno izvajanje kongresnih zaključkov. Nadalje je treba poudariti, da ni dovolj, če se organizirajo samo splošne razprave o gradivu kongresa. Mnogo koristnejše bi bilo, če bi v okviru delavskih svetov ustanovili posebne komisije, ki bi sistematično proučile vse metode

Se dobrih štirinajst dni, in že se bo pričela nova kulturna sezona. V zvezi s tem pa je dobro, če spregovorimo nekaj besed o dosežanih uspehih in neuspehih novega kulturnega sredstva v Trbovljah — Delavskega doma. Obenem naj bi bil to tudi pregled celotnega kulturnega dela, ki se je razvijal v novem Delavskem domu.

Delo v Domu se je razvijalo v vseh razpoložljivih prostorih kolikor niso stalno oddani DPD »Svobodi - Center«. Prav zanimivo je število pregled prireditev, ki so bile v štirih prostorih, to je gledališki dvorani, dvorani kina, predavalnici in foyerju. Tako je bilo v šestih mesecih skupaj 536 prireditev s 148.321 obiskovalci. Od teh ima seveda največ kino, namreč 371 predstav s 101.289 obiskovalci. Če pogledamo izkoriščenost prostorov, potem dobimo sledečo sliko: v gledališki dvorani 88 prireditev z 21.570 obiskovalci, v predavalnici 77 prireditev s 6.285 obiskovalci, v foyerju 8 prireditev s 7.940 obiskovalci in v dvorani kina 393 prireditev s 130.546 obiskovalci. Brez kino predstav je bilo vseh ostalih prireditev 165, od teh so domača društva izvedla 144 prireditev vseh vrst.

Vernejšo sliko o prireditvah in obisku v Domu nam dajejo še naslednje številke o povprečnem obisku prireditev. Dnevno so bile v Domu povprečno po 3 prireditve, povprečen obisk v Domu 813 obiskovalcev, povprečen obisk prireditev 273 obiskovalcev, vsak Trbovelčan pa je bil v Delavskem domu povprečno devetkrat. Številke, ki smo jih navedli, naj ne veljajo kot nekako opra včilo o nujnosti dograditve novega Delavskega doma, saj so o tem že dovolj razpravljali in vsi prišli do enoglasnega zaključka, da je bil Delavski dom v Trbovljah nujno potreben. Ta statistični pregled naj velja kot pregled obiska in dejavnosti kulturno prosvetnih organizacij v šestih mesecih v Delavskem domu. Te številke bodo koristno služile za interesiranim kulturno - prosvetnim organizacijam in tudi posameznikom, ki jim je delo in uspeh vseh nastopajočih pri arcu ALI JE BIL DOM IZKORISČEN V CELOTI?

Brez skrbi lahko zapišemo, da se je kulturno - prosvetna sezona v novem Domu uspešno končala, da pa prostori zdaleč niso bili stoo odstotno izkoriščeni. Kje je vzrok? Delno v tem, da domača društva s svojimi sekcijami niso v zadostni meri uporabljala vsakega prostora v Delavskem domu, delno tudi v tem, da trboveljski občani niso vedno zadovoljivo obiskovali nastopov in predstav domačih društev iz tega ali drugega razloga. Ker pa je obstajala bližnja Dom ne bi bil v celoti dovolj izkoriščen, je njegova uprava navezala stike z drugimi zunanjimi kulturnimi ansambli in skupinami, da s svojimi nastopi dopolne in poživijo domači prizadevanja.

V »Zasavskem tedniku« je tov. Joža Zagorčeva pred nekaj tedni v svojih »Mislih o trboveljski kulturni politiki« ta prizadevanja uprave Delavskega doma zamerala, češ da so prepogosta gostovanja kulturnih ansamblov in skupin zakrivila slab obisk domačih predstav in nastopov. Kaže, da tov. Zagorčeva ne poudari v celoti podrobnosti o sklepanju dogovorov za gostovanja iz drugih krajev in dodaja še misli, da uprava Doma pre malo skrbi za propagando domačih prireditev. Mislim, da si mora vsako društvo, ki v Domu gostuje, sam preskrbeti primerljivo propagando za svojo vsakokratno prireditev (pripomba uredništva: kar zadeva propagando oz. opozorila na kakšno prireditev v časniku je »Zasavski tednik« tako obvestila objavljati brezplačno, vendar se društva te ugodnosti niso vedno posluževala).

In še to: Delavski dom ni bil zgrajen za muzejske namene, namreč za ogledne in razkazovanje njegovih značilnosti in posebnosti v kulturno življenje v njem. Če pa je nastala v delu domačih društev kakšna praznina, je bilo prav, če je uprava Doma to praznino zapolnila, pa čeprav s gostovanjem iz drugih krajev, in še to po možnosti s takimi, ki so res nekaj pokazala in seveda, če niso bila taka gostovanja predraža. Kdo bi to upravi Doma zameral? Mar naj prazne dvorane vse leto čakajo na dva do tri gledališke premiere domačih kulturnih društev? Omenimo naj še, da gre razvoju družbe vedno naprej in ne nazaj, zato je pravilno, če tudi Trbovelčani vidijo v svoji sredji vsaj naše slovenske ovrne dramske in instrumentalne umetnike, ki dosegajo uspehe ne samo doma, temveč tudi izven meja naše domovine. Z zgraditvijo novega Delavskega doma je odprta tudi možnost, da namreč v Trbovljah ni prostora za večje prireditve in za gostovanja nomenklature kulturnih ansamblov. S tem je bila ustvarjena možnost, da vsi občinstvo in domaći vsaj naše slovenske ovrne zborje, hkrati pa je s tem omogočeno, da široki krog občinstva lahko stvarno oceni vrednost prizadevanj domačih kulturnikov — amateljev, da približajo profesionalnim kulturnim skupinam.

SE NEKAJ O PROPAGANDI IN OBISKU PRIREDITEV

Če se povrnemo spet na propagando za obisk domačih prireditev in gledaliških predstav, naj poudarim še enkrat, da mora za to poskrbeti pač nastopajoče društvo. Krivde, da so bile domače gledališke predstave in drugi nastopi v krajini, ki jih domači občani niso mogli videti, ne moremo valiti na upravo Delavskega doma, pač pa moramo iskati vzroke drugje, namreč tam, kjer je treba. Kdo pa je bil poteg za izboljšanje obiska te ali one domače prireditve v starem Delavskem domu ali pa v drugih domovih naših »Svobod«? Res je, da posvečamo propagandi premalno skrb in bi bilo treba izkoristiti vse možnosti, ki so na razpolago, kar pa doma propaganda je še polovica uspeha. Ne samo z lepki in letaki, objavami v časnikih, tudi z ustno propagando med delovnimi kolektivi in med občinstvom je treba opozoriti, da to ali ono kulturno prireditev, tem možnosti smo se pa doslej vse pre malo posluževali pri nas in tudi v drugih naših krajih.

Velik del krivde za slab obisk domačih prireditev je pa treba iskati tudi v nenaravnem delu. Trbovljah in tudi v drugih krajih je določen del občinstva, ki stalno obiskuje na primer gledališke predstave, če pa te ni po določenem času, se kaj razkoži, da če se kdaj novo gledališko delo uprizarji šele po nekaj mesecih, da takšno prireditev lu-

die spregledajo in jih seveda ni nanno.

Večjo povezanost med domačimi kulturnimi skupinami bi lahko dosegli s tesnejšim kontaktom z delovnimi kolektivi naših podjetij in ustanov ter z vodstvi lastnih šol. S tem bi rešili dva problema: pridobili bi nove stalne prijatelje, obiskovalce in poslušalce, marsikdaj pa bi lahko bolje prevzeli celotno prireditev v Trbovljah in ne bi b'o treba hoditi v Ljubljano ali Celje. Dober obisk te ali one kulturne prireditve ali gledališke predstave je pa odvisen tudi od datuma ali vremena in seveda tudi od dobre volje posameznika. Sicer pa obisk kulturnih prireditev ni problematičen samo v Trbovljah, ampak tudi v ostalih krajih, in to celo, da je bila za eno ali drugo kulturno prireditev napravljena dobra propaganda. Torej le ni uprava Delavskega doma kriva za slab obisk.

Pa še nekaj: lansko leto je uprava Delavskega doma poslala poziva vsem domačim in ostalim zasavskim kulturno - prosvetnim društvom in »Svobodam«, da pravočasno sporoče svoja dela in nastope, ki jih nameravajo izvesti v prostorih Delavskega doma. Odziv na to je bil klavrn — zato je bilo upravi Delavskega doma težko ugotoviti termine. Pozivu se je lansko leto odzvalo le DPD »Svoboda« Dobrna. Kakšen bo odziv na letošnje vabilo?

PRAVOČASNO RESIMO PROBLEME ZA BODOČO GLEDALIŠKO SEZONO

Zopet naj bi bila uprava Delavskega doma kriva, če gledališka sezona ne bo dovolj bogata. V »Zasavskem tedniku« štev. 30 je izšel članek, ki o tem razpravlja. Bralec smo dobili vtis, da članek skuša, kakor naj bi rešili vprašanje »gledališkega dela« v »Svobodi« Center. Pisec tega članka odprti anketi o delu in problemih ter konsolidaciji amaterske družine tega društva. Za vprašanja so res zgodni in zahtevno izdatno pomoč in rešitev sezoni neuspešno. Je treba krivdo do za to iskati drugje, ne pa spet pri upravi Doma.

Znano je, da je Delavski dom, ki ga upravlja in vodi le en organ, družbeni organ, in da upravlja odbor, ki ga je imenovala občina Trbovlje še pred otvoritvijo Doma.

DPD »Svoboda - Center« pa ima v Domu v najemu ustrezne prostore za svoja sekcije in prireditve. To torej društvo ne upravlja vo. (Nadaljevanje na 4. strani.)

„Lastovo“ od Reke do Pireja in nazaj

Ze lani je Jadranska linijska plovidba na Reki uvedla redno linijsko vožnjo Trst — Pirej in nazaj. Izmenoma vozita vsak teden »Lastovo« in »Istra«. Ladji prevajata tovor, s seboj pa jemljeta tudi potnike, domače in tuje. Potovanje je turistično zelo zanimivo; potnik lahko spozna našo obalo in pomembna območja mesta ter del grške obale in nekaj pristanišč. Delavski svet navedenega podjetja je večkrat razpravljali, kako bi prilagodil cene, da bi bilo omogočeno čimširšemu krogu naših ljudi tako potovanje.

»Lastovo« ni velika ladja; ima 1.038 brt in 45 mož posadke. Mimo več sto ton blaga pa vzame s seboj tudi do 150 potnikov. Za naše potnike se potovanje začne po navedbi na Reki, mnogi tuji pa potujejo že iz Trsta, ali pa obratno iz Pireja do Trsta, od tam pa naprej v Benetke, v Švicijo itd. Mnogo ljudi potuje tudi do Splita in Dubrovnika.

Tokrat je bilo na ladji razen 40 Slovencev tudi nekaj Američanov, Angležev in Nemcev. Kmalu smo se spoznali in pot je v živahnem kramljanju hitreje minevala. »Lastovo« se je ustavilo v Zadru, Šibeniku, Splitu in Dubrovniku, na potu pa tudi v Boki Kotorski. Ob grški obali je postalo na otoku Krfu, v istoimenskem mestu, nadalje v Patrasu in Agionu na Peloponezu ter v Pireju, ob povratku pa še v Iteji, od koder je lep izlet v Delfi, slavni kraj Apolonovega kulteta pod vnozjem Pariasa. Seveda je tak izlet in pogled znamenitosti za naše pojme precej drag. Grki znajo svoje zanimivosti sila dobro prodati oziroma pri njih dobro zaslužiti.

Ker je ladja imela v slehernem pristanišču po več ur postanka, smo imeli dovolj časa za ogled mest in njihovih znamenitosti; tako v Zadru, Šibeniku, Splitu in tudi Dubrovniku. Čas ogleda mest smo si uredili tako, da smo se lahko tudi kopali. Najtoplejše morje je bilo na otoku Krfu. Kopališče je v bližini rezidence grškega kralja, kjer je bil lansko leto na obisku pri kraljevski dvojici tudi tovariš Tito s svojo soprogo. Grki zelo cenijo Jugoslovane, zlasti kadar slišijo ime Tito s posebnim ponosom izražajo svoje simpatije.

PIREJ — NAJVEČJE GRŠKO PRISTANIŠČE

V Pireju je bilo »Lastovo« zadržano dva dni. Imeli smo dovolj časa, da smo si ogledali to veliko pristanišče, ki v precejšnji meri povezuje Evropo z Bližnjim in Daljnim Vzhodom, v neposredni bližini pa tudi grško prestolnico — Atene.

Pogled na Pirej in njegovo zaledje je z morja veličasten. To mesto je svojo usodo delilo z Atenami, zdaj pa sta se že tako zblížala, da sta skoraj eno. Pirej lahko prištevamo med večja pristanišča v Evropi. Zgodovina njegovega razvoja sega daleč nazaj v rimske čase. Posamezne kraje Grčije bolj veže kot loči, in pomor-

skke poti so bile za Grčijo vedno važnejše kot težko prehodne poti med kotlinami. Pomorska trgovina in prevoznitvo sta še vedno važna vira zaslužka za prebivalstvo, ki mu zemlja ne more dati dovolj za preživljanje. Razmeroma velika grška trgovska mornarica daje s prevoznitvom zaslužek precejšnjemu delu prebivalstva. Zato je razumljivo, da je Pirej postal tako pomembno pristanišče.

»Lastovo« se je zadržalo na levi strani pristanišča, to je v tovornem delu. Imeli smo dva dni časa. Prvi dan smo si ogledali Atene, glavno mesto Grčije, predvsem pa Akropolo in ostale zgodovinske spomenike, umetnine in zanimivosti. Na slednji dan smo si ogledali še Pirej, nekateri pa so spet skočili v Atene, kajti v podzemeljsko železnico si v petnajstih minutah tam.

V pristanišču so seveda ladje vseh velikosti in porekela. Velikanske in obsežne so pristaniške naprave za razkladanje, nakladanje in skladiščenje blaga. Številna sodbna dvigala ter velikanska skladišča ustvarjajo videz velikega prometa, ki se razvija preko te luke. V pristanišču se srečavajo ljudje, ladje in blago različnih narodnosti, porekla. Dober vtis, ki ga dobi človek, ko se vozi v pristanišče, pa potem, ko stopiš na obalo, precej poleže. Tu ni tistega reda in čistote, kakršne smo pri nas vajeni, čeprav še ni na kako visoki stopnji, vendar se ta razlika v Pireju močno občuti. Blago, ki je pripravljeno za nakladanje, je bolj razmetano kot pa zloženo in pomensano z drugim blagom. Med kupi vreč bombaževga semena leže razni zaboji in železarski izdelki. Tu in tam je blago razsutu in ljudje hodijo po njem. Promet pa je izredno živahen. Na desetine kamionov odvažajo ali dovažajo blago za nakladanje in prevoz v prekomorske dežele. Človek, ki ni vajen takega prometa, mora biti zelo previden, sicer se mu lahko kaj zgodi. V tem pristanišču se steka blago iz vseh koncev sveta, od surovin za industrijo, proizvodov lahke in težke industrije, do velikih strojev in strojnih naprav.

Mnogo blaga pripeljejo po železnici in ga nakladajo na ladje za države Bližnjega in Daljnega Vzhoda, z nasprotni strani pa dovažajo surovine za industrijo in vsemogoče drugo blago. Velika japonska ladja, ki se je zadržala v neposredni bližini naše, je pripeljala več tisoč vreč plodov neke ojne rastline, še večja ladja iz New Yorka pa je potem, ko je razložila svoj tovor, naložila razne zaboje in drugo blago, namenjeno v Ameriko. Na »Lastovo« so pa naložili kože drobnice za našo predelovalno industrijo. Na skladiščnem prostoru smo videli izdelke in blago raznega porekla: čevli za nartovode iz Češkoslovaške, velike zaboje za neznano vsebino z napisi »Made in USSR«, Mercedes poltor-rjake, Unimog, hladilne naprave, tovaršelske stroje in še razne druge stroje.

V Pireju se ne steka samo blago, preko tega pristanišča potuje dnevno tudi več tisoč potnikov, domačih in tujih. Potniški promet je izredno živahen, kar je razumljivo, saj je v neposredni bližini glavno mesto Grčije. Pripeljali smo se že na odhod, ko je priplula v pristanišče ena izmed največjih grških potniških ladij »Kraljica Friderika«, ki vzdržuje redno ladijsko linijo z New Yorkom, in pripelje več sto potnikov. Tiste dni je bila tu zastirana tudi naša solska ladja »Galeb«, ki je bila na krožni vožnji po Sredozemlju.

Desno stran pristanišča, kjer pristajajo potniške ladje, se obnavlja, ker je bilo med vojno precej porušeno in bo kmalu sprejelo še več ladij. (Konec prihodnjic)

Mladi v Strojni tovarni so zborovali

V četrtek, 8. avgusta, je bila v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah delovna konferenca Ljudske mladine Strojne tovarne v Trbovljah. Referent tov. Vidic je v svojem poročilu precej obširno govoril o nekaterih aktualnih vprašanjih podjetja. Poročilo je bilo skrbno pripravljeno in je seznanilo mlade ljudi s proizvodnim planom tovarne, s izkoriščanjem njenih zmogljivosti, s plačilnim sistemom in drugimi važnimi stvarmi, ki marsikateremu udeležencu dotlej niso bile znane. Zelo bogata in pogumna je bila tudi razprava po poročilu, ki se je skrbno izogibala raznih načelnih ugotovitev in sploh nepotrebnih besed in fraz ter se zavestno izogibala predvsem pri konkratnih problemih podjetja ali pa mladih ljudi. Tako je tudi prev. kajti v borbi za večjo produktivnost in storilnost ter za boljše življenjske pogoje delovnih ljudi so potrebna predvsem dejstva, ne pa samo splošne in prazne ugotovitve, ki ne rode nobenih rezultatov.

Nekateri mladinci so opozorili na to, da bi lahko zmanjšali stroške materiala v podjetju, če bi z njim bolj ravnali. Dostikrat se namreč zgodi, da material ne ustreza naročilu, zaradi česar seveda takoj izgubi svojo vrednost. Mladi delavci so nadalje opozorili na pomankanje orodja, kar je tudi nemalokrat vzrok, da določeno delo ni opravljeno v predvidenem času. Tudi materialne odpadke je mogoče koristno uporabiti pri izdelavi raznih predmetov.

Izdelava dokumentacije predstavlja še vedno ozko grlo v podjetju. Mladi ljudje so spet ponovno predlagali, da bi v konstrukcijskem oddelku zaposlili ljudi iz proizvodnje, ki že delajo v tem podjetju in imajo tudi smisel za to delo. Glede ostalih vprašanj v podjetju, kot je na primer nihanje proizvodnje, so na konferenci skle-

nili, da bodo o tem natančneje razpravljali v klubu mladih proizvajalcev in skušali izdelati predloge za rešitev teh vprašanj. To bo obenem omogočilo, da se bodo mladi ljudje spoznavali s problemi svoje tovarne in se usposabljali za bodoče upravljanje.

Na konferenci so med drugim poudarili, da bo treba čimprej zadovoljivo rešiti vprašanje prehrane mladih delavcev, ki se hranijo v obratih kolektivnih gospodinjstev. Odkar je podjetje opustilo svojo menzo in odpravilo regres, se je hrana v gostinskem podjetju »Majolka« že nekajkrat podražila, tako da stane sedaj že kar 6-150 din mesečno. Da bi si mladi ljudje lahko kupili obroke, ali si priložili kakšno »razvedrilo«, se zgotovi, da se morajo odpovedati enemu ali celo dvema obrokom hrane na dan, nekateri pa si morajo celo sami kuhati, da se ceneje prehranjujejo. Mladinci, ki stanujejo v samskem domu, so opozorili na pomankanje ureditve tega doma. Da bi se samci v prostem času lahko koristno izživljali, bi bilo treba urediti igrišče za odbojko, preskrbeti šahovnice itd.

Mladi ljudje so se v razpravi dotaknili tudi vprašanj v zvezi s strokovno vzgojo članov delovnega kolektiva. Izrazili so zadovoljstvo nad skrbjo, ki jo podjetje posveča strokovni vzgo-

ji mladih ljudi. Zelo so bili nadalje veseli novice, da bodo v podjetju odslej delili dobiček na drug način: za razdelitev polovice dobička bo merilo plača, druga polovica pa se bo razdelila med vse člane kolektiva enako, ne glede na njihove redne prejemke. Udeleženci konferencie so prav tako pozdravili sklep, da bodo odslej delovni regresi tudi tisti člani kolektiva, ki se ne bodo odločili za letovanje ob morju.

Ze uvodoma sem omenil, da je bila to delovna konferenca, zato je razumljivo, da na njej prevladovala predvsem razprava o slabostih, ki ovirajo še uspešnejše delo v podjetju. To pa ne pomeni, da podjetje ni doseglo lepih uspehov, o katerih so naši časniki že precej pisali. O Strojni tovarni v Trbovljah gre glas tudi preko okrajnih meja, da je eno izmed najboljših industrijskih podjetij v Sloveniji, tako glede doseženih uspehov v proizvodnji, kakor tudi glede razvijanja novih socialističnih odnosov. Tega se zavajajo tudi mladi delavci Strojne tovarne in so na to ha moč ponosni. Zaradi tega jim ne smemo zametiti, če so na konferenci malo več razpravljali o slabostih, ker so to delali v iskreni želji, da bi podjetje v prihodnje še uspešneje poslovalo.

Senovška godba na pihala

Senovo

Planinski teden. — Senovski planinci pripravljajo Planinski teden, ki bo letos po vsej verjetnosti še bolj organiziran in pisan, kot je bil doslej. V tem Teden, ki bo trajal od 25. avgusta do 1. septembra, nameravajo sodelovati razen planincev še strelci, »Partizani« in »Svoboda« s Senovega, ki bodo spored še bolj obogatili.

Podroben program prireditve bodo še objavili. Zaključek planinskega tedna pa bodo slavili na Bohorju, in sicer dovršitev druge faze dela v gradnji nove planinske koče, ki je v grobem že skonstruirana in pokrita s streho.

S tem so senovski planinci dokazali, da je mogoče s krepko voljo marsikaj doseči, saj bodo z novo kočo planinstvo poživili tudi v tem delu Spodnjega Posavja. Obisk Bohorja, četudi koča še ni povsem skonstruirana, dokazuje, da zanimanje za bohorske planine vse bolj narašča. Do nedavnega so se zabeležili okrog 1.200 obiskovalcev, kar je nedvomno lep uspeh in ni bojzani, da se obisk Bohorja v bodoče ne bo še bolj razmahnil.

Številni planinci in ostali delovni ljudje pa so svoj letošnji dopust že preživeli na Bohorju v zasliji baraki. Vsi ti in še mnogi drugi poudarjajo, da bodo v bodoče, ko bo na Bohorju stala nova planinska koča, preživeli svoj letni dopust na njem. Za 1. septembra pa senovski planinci vabijo vse, da pridejo na Bohor in se z njimi poveselijo dosežanih uspehov v graditvi te planinske postojanke.

Delavska godba »Svoboda« na pihala še kvalitetno zboljšuje. S prihodom novega kapelnika tovariša Šabca iz Brestanice, ki je prevzel vodstvo delavske godbe na pihala na Senovem, se je že v kratkem času pokazal lep napredek pri tej godbi.

Nedavni koncerti in nastopi senovske godbe so pokazali, da se je kvaliteta godbe že znatno zboljšala in so celo tisti, ki so ob odhodu starega kapelnika zjavljali z glavo, češ kaj bo sedaj, zadovoljni z napredkom in uspehom godbe.

Delavska godba je prav tako kot ostala društva, ki se ponajsoj s svojimi uspehi, ponos Senovčev, zato bi bilo prav, da ji tudi v bodoče posvečajo več pozornosti in jo podpirajo v njenem prizadevanju. Godbi želimo, da bi pod taktirko svojega novega kapelnika dosegla nove uspehe.

Delavska godba »Svoboda« na pihala še kvalitetno zboljšuje. S prihodom novega kapelnika tovariša Šabca iz Brestanice, ki je prevzel vodstvo delavske godbe na pihala na Senovem, se je že v kratkem času pokazal lep napredek pri tej godbi.

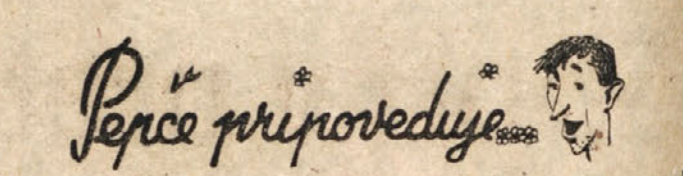
Nedavni koncerti in nastopi senovske godbe so pokazali, da se je kvaliteta godbe že znatno zboljšala in so celo tisti, ki so ob odhodu starega kapelnika zjavljali z glavo, češ kaj bo sedaj, zadovoljni z napredkom in uspehom godbe.

Delavska godba je prav tako kot ostala društva, ki se ponajsoj s svojimi uspehi, ponos Senovčev, zato bi bilo prav, da ji tudi v bodoče posvečajo več pozornosti in jo podpirajo v njenem prizadevanju. Godbi želimo, da bi pod taktirko svojega novega kapelnika dosegla nove uspehe.

Delavska godba je prav tako kot ostala društva, ki se ponajsoj s svojimi uspehi, ponos Senovčev, zato bi bilo prav, da ji tudi v bodoče posvečajo več pozornosti in jo podpirajo v njenem prizadevanju. Godbi želimo, da bi pod taktirko svojega novega kapelnika dosegla nove uspehe.

Delavska godba je prav tako kot ostala društva, ki se ponajsoj s svojimi uspehi, ponos Senovčev, zato bi bilo prav, da ji tudi v bodoče posvečajo več pozornosti in jo podpirajo v njenem prizadevanju. Godbi želimo, da bi pod taktirko svojega novega kapelnika dosegla nove uspehe.

Delavska godba je prav tako kot ostala društva, ki se ponajsoj s svojimi uspehi, ponos Senovčev, zato bi bilo prav, da ji tudi v bodoče posvečajo več pozornosti in jo podpirajo v njenem prizadevanju. Godbi želimo, da bi pod taktirko svojega novega kapelnika dosegla nove uspehe.

Perce priporoči

Res ne vem, kaj naj človek stori, ali naj se leži in preklinja ali kaj traga naj napravi? Številni naši občani in občanke se na razne uredbe in predpise, ki jih občinski ljudski odbor izda v korist vseh občanov, kratko malo »porožljajo«. Tako je tudi s potokom Trboveljske. Akoravni predpisi ljudi opominjajo, naj v potok ne mečejo smeti in drugih odpadkov, natisli v Trboveljski na kupe smeti in pepela, plevela, drv, papirja, cunj, preklanjanih posteljnih posodic in tako dalje in tako dalje. Vsako leto se nabere te navlake v potoku na kupe. Pred dnevi smo spet imeli priliko gledati delavce, ki so odstranjevali to nesnago iz Trboveljske. — Menim, da bi bilo le dobro uvesti ob potoku tu in tam kontrolo, in tiste, ki so jim higienski predpisi deveta briga, primerno kaznovati.

Kaj rad grem na stadion »Rudarja«, da si ogledam kakšno nogometno tekmo. Tudi na zadnji sem bil, toda kaj vraga, da se je nekdo zadržal časa spomnil, da po tekmi ali pa še prej vedno zapre glavna vrata stadiona, tako da morajo vsi gledalci odhajati z igrišča skozi stranska vrata. Ne vem, zakaj so to napravili: ali zato, da ljudje delajo nepotrebne ovinek ali morda zaradi tamkajšnjega bifeja?

Avsenkov kvintet, Danica Filipič in drugi znanci iz Radia Ljubljana so v Trbovljah zelo priljubljeni. Tako so jih tudi preteklo soboto zvečer povabili na Terezijo na vrt bivše Izlakarjeve hiše, kjer ima podjetje »Majolka« svoje gostilne. No — vse je v redu, na zabavo je prišlo nič kolikor ljudi iz zadovoljni so bili s programom — ni pa prav, da so cene plače in jedala tako »zasolili«, saj so, kakor sem siljal, prodali ob tej priliki kar 700 vstopnic po 100 din...

Zadnjič sem bral v »Zasavskem tedniku« o nepričakovani spremembi obratovnega časa v mestni brivnici na Vodah, ob tej priložnosti je brivnica tudi povečala cene svojih uslug. Šel sem se brit k privatnemu brivcu, da vidim, kako je s cenami tamkaj. Pa so mi dejali, da so sja solidarnostje s mestnimi brivnicami tudi tu povzeli cene, da ne bo nobene zamere...

Gradnja trboveljske ceste gre sedaj, kakor sem opazil, malo hitreje izpod rok. Briki bodo oporni zidovi skonstruirani, bo bodo tiskovali, tako da bo cesta na sektorju od Drea proti železniški postaji, menda letos le dokončana. — Kaj pa je s cesto za Savo od Trbovelj do Hranstovca? Ta je, kakor kaže, posebno poglavje. Če se pelješ z motorjem po njej, moraš biti kar pravi akrobata, da te s ceste ne zanesse v dročjo Savo, toliko kotanj in luknjaj na njej. Ali ne bi bilo umestno, da bi se tudi za to cesto malo pobrigali in navozili nekaj peska, da si pešec ponoti ne zlomi v cestnih jarkih noke?

V Zagorju so jo spet pogrnjali, kako priti do denarja. Tamkajšnje pokopališče je lep vir dohodkov. Neverjetno ali vendar resnično je: v zagorski mrtvašnici je sedaj pisarna, kjer pobirajo denar... — Najmenimo za grobove. Ljudje bi s tem še kar nekako sprijaznili, če bi povzročilo te takse veljalo v naprej, a na občini so se odločili, da je treba plačati takso tudi za par let nazaj. In zagorci so, kadar ne bo plačali, temu bomo grob prekopal! Denar sedaj leži na kup, kajti vsak ceni in spoštuje svoje rajnike in vadi plača pristojbino za grob tudi za nazaj, če le more. Tudi po 1.500, 3.000, 6.000 in tudi po 11.000 so nekateri plačali! Uprava je zadovoljna nepa toliko plačevalci, rajnikom pa je menda vseeno...

Mi mislimo takole: če se je torej podražili tudi sveti za zadnje letišče človeka, potem naj bi uprava pokopališča poskrbela vsaj za druge stvari. Tako na primer za vodo. Kdor jo potrebuje, mora v Kotredšico ponjo; vemo tudi, da kokiši brekajo po grobovih in da razni pobalini pobirajo z grobov cvetje in sveče. V Zagorju pravijo, da bi želeli, če bi jim kdo na kakšem sestanku povedal, kako je z ureditvijo tega vprašanja...

In še nekaj: zagorski gostinci so jo upokojencem prav lepo-zagodili. Namesto da bi jih ob zadnjem občinskem prazniku pogostili in jim sami organizirali veselico, so na zaključni dan vse napravili v brzino upokojencev: zgodilo se je celo to, da so jim vno zaračunali kar za 10 din dražje kot ostalim odjemalcem na velikih!

Ko sem ondan potoval skozi Sevnico, ni bilo druge sreče, kot da bi se bli kmalu na cesti zadušili v prahu, zato sem jo udaril prvi Smarju. Zanimalo me je tudi, kaj plajejo na oglašni deski občinskega ljudskega odbora. No — pa je bila prazna... Ljudje so mi povedali, da je omarica po navadi prazna, če pa je kdaj kakšna objava, je obesilo kar na kostanj...

Kar za trdno sem se odločil, da se bom preselil v Videm-Krško, kjer imajo na razpolago lep bazen, moderen hotel, vsako leto pa bom lahko gledal konjske in motorne dirke, ki so moja slabost. Toda ostalo bo kar pri starem, kajti pot me je na vso srečo zanesla mimo trzinice, kjer sem se brdiko razoharal: svojih boljših polovici sem hotel napraviti veselje in ji nakupiti nekaj za domači lonec. A kar sapa mi je vzelo, ko mi je branjevka povedala, po čem je paprika. Fomistite, paprika je na trgu po 70, paradizniki pa po 50 din! Teh cen moja plača žal ne prenese, zato sem se, kar se preselitve tiče, premislil.

Krčnom pa bi svetoval tole: pustite v miru domače branjevke, če ne bodo popustile s ceno; več družin naj izbere nekoga, ki se bo peljal po zelenjavo v Zagreb, kajti tam je paprika po 30 din, paradiznik pa je še cenejši.

Obisk v dispanzerju za žene

Te dni je prišel v Trbovljah delovni dispanzer za žene v preurejenih prostorih ambulante na Vodah. Obiskal sem zdravnico dr. Ivančičevo v ordinaciji. Rade volje mi je odgovorila na nekaj vprašanj.

— KATERE USTANOVE SO, KI SKRBE ZA ZDRAVJE MATER IN OTROK?

— Dispanzer za otroke in šolska poliklinika ter dispanzer za žene služijo temu namenu. V dispanzerju za žene je še posebej važna za nosilce žene in kontracepcijska ambulanta. Dispanzer za otroke, kjer dela specialist, je namenjen predvsem predškolskim otrokom in tudi šolskim, če je potrebna pomoč

specialista. S higienskega in pedagoškega stališča je napredek, da imajo otroci ločeno čakalnico in ordinacijo. Šolska poliklinika pa pregleduje šolarje in jim nudi zdravniško pomoč.

— KAKŠNO POMOČ BO DISPANZER NUDIL ŽENAM?

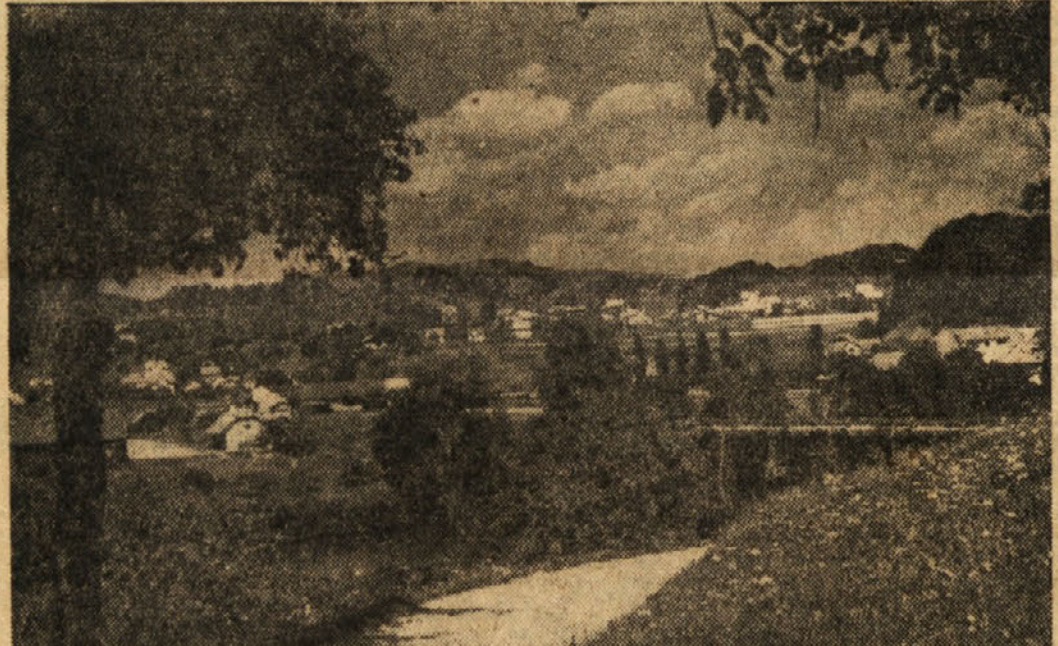
— V dispanzerju bomo pregledovali in nudili pomoč ženam po porodu. Želimo, da bi se čimveč žena po porodu zatekalo v to ustanovo, ker se morebitne poškodbe, ki nastanejo ob porodu, lažje pozdravijo, če jih pravočasno zdravimo. Poporodna zaščita traja leto dni. Sistematično pregledujemo žene vsakih šest tednov, po potrebi pa jih napotimo na zdravljenje. V dispanzerju bomo pregledovali tudi žene, ki zaradi šibkega zdravja žele splaviti. Dispanzer za žene bo delal od 11. t. m. vsak ponedeljek in petek od 8. do 10. ure dopoldne.

— ALI JE PRAV, DA SE SPRIČO VELIKEGA ŠTEVILA SPLAVOV ZATEČEMO K UPORABI SREDSTEV ZA PREPREČITEV ZANOSITVE? ZARADI SPLAVOV JE ŽE MNOGO ŽENA IZGUBILO ŽIVLJENJE ALI PA ZAPRAVILO ZDRAVJE. PO DRUGI STRANI PA SPLAVI NEDVOMNO RUSILO ZAKONSKO SREČO IN RAZKRAJAO DRUŽINO.

— V kontracepcijski ambulanti, ki deluje v prostorih dispanzerja za žene, bomo vsak ponedeljek od 2. do 4. ure popoldne dajali ženam diafragme in poučili, da jih bodo znale pravilno uporabljati. To sredstvo je v pomoč ženam brezvestnih mož, ki jim ni mar, če žena vsak mesec splavlja in si tako uničuje svoje zdravje. Žene po svetu in pri nas se teh sredstev čedalje pogosteje poslužujejo. To bo gotovo vplivalo na to, da se bo zmanjšalo število kriminalnih splavov in obvarovalo žene pred nezaneženo zanositvijo.

— Še en razred na Dobovcu. — Na Dobovcu je doslej imelo 90 učencev in učenic pouk v eni sami učilnici. Zdaj so sklenili preurediti iz dosežanega stanovanja šolskega upravitelja še en razred, za stanovanje upravitelja in samsko učiteljsko stanovanje pa bodo zgradili majhno hišo.

Vabimo vsakogar, vse kulturno prosvetne delavce in vse občane, da delo in prizadevanja uprave Delavskega doma kakor tudi kulturno prosvetnih društev z razumevanjem spremljajo, da delovni ljudje obiskujejo prireditve v Domu, da dvigajo in dopolnjujejo svojo izobrazbo, da utrjujejo dobro voljo vseh nastopajočih, hkrati pa omogočajo rešitev številnih vprašanj, ki so ostala odprta že izza časa gradnje Delavskega doma.

Včasih je bila Sevnica znan turistični kraj, ki je močno privlačeval tujece. Tudi danes se je ohranil ta sloves, le da bo treba marsikaj storiti za lepši videz kraja, zlasti pa okolice.

Polletni obračun Delavskega doma

Doma, Delavski dom je ustanova s samostojnim finančnim sistemom. Pisce pisarja o nesoglasjih, ki zavirajo ali celo onemogočajo delo te ali one sekcije. Upravnemu odboru Delavskega doma pa ni znan noben primer, ki bi oviral delo te ali one sekcije društva, ker bi »Svoboda-Center« po svojem zastopniku, ki je član uprave doma, na njegovih rednih sestankih to prav gotovo omenil. Če pa je prišlo po upravi Doma do kakšnega ukrepa, potem je bil ta potreben, kajti red in disciplina morata vladati v Domu. Ni prav, da pisec članka izkoristi nevednost bralcev in dolži upravni odbor Doma, ki ima in je dokazal najboljšo voljo in željo, da se kulturno življenje v Domu razvija do največjih možnosti v korist vseh. Če stvar ne

gres tako, kot bi morala iti, mora pač biti nekdo kriv — to pa je v glavnem nedelavnost nekaterih sekcij društva.

Ob sklepu naj se dotaknem še nekega vprašanja. In sicer da pogodi za ustanovitev podpoliklinskega gledališča v Trbovljah za sedaj niso dani, razmisliati pa bo treba, če je mogoče te pogoje ustvariti. In še nekaj: marsikdo se spatika ob najemninah za nastope in prireditve v Delavskem domu. Upravi Delavskega doma se očita visoka najemnina, to pa neupravičeno. Domačin in bližnji družinstvom zaračuna uprava je polovico vseh efektivnih stroškov, ki so v zvezi z vsakokratnim nastopom. Pripominjamo, da je Delavski dom ustanova s samostojnim finančnim sistemom, ki mora svoje zdatke kriti z lastnimi dohodki, kajti niti država niti občine se ne moreta vzdrževati

brez prispevkov državljanov v tej ali oni obliki. Tako se tudi Delavski dom ne more brez prispevkov najemnikov njegovih prostorov. Upravni odbor Delavskega doma pa ima nalogo in željo, da se najemnine sčasoma znižajo in celo odpravijo, če bodo sredstva za vzdrževanje Doma s proračunom zagotovljena.

Vabimo vsakogar, vse kulturno prosvetne delavce in vse občane, da delo in prizadevanja uprave Delavskega doma kakor tudi kulturno prosvetnih društev z razumevanjem spremljajo, da delovni ljudje obiskujejo prireditve v Domu, da dvigajo in dopolnjujejo svojo izobrazbo, da utrjujejo dobro voljo vseh nastopajočih, hkrati pa omogočajo rešitev številnih vprašanj, ki so ostala odprta že izza časa gradnje Delavskega doma.

ČRNA ROKA

RIŠE IN PIŠE: IVAN ŠPITALER

16. V Štab obveščevalnega centra brigade je pravkar prispel Rigo.

— Kurirji pravijo, da so silili na planinski strele. Si mogoče poslal v to smer kakšno obveščevalno patrolo?

— Bert je spremljal nekega ranjenca, ki je šel na okrevanje Memin, da sta odšla v tisto smer.

17. — Gotovo sta padla v zasedo, je rekel Rigo in stopil po brzostrleko.

— Grem, da pogledam. — Tam operira črna roka, je mimogrede omenil šef. — Imam točna poročila.

— Ali veš za člane, je vprašal Rigo, ko je bil že pri vratih.

— Poklič me, ko se vrneš, je rekel šef, preden so se vrata za Rigom zaprla.

18. Ko je Bert zapustil jaso, se je enkrat ovril. Z mesečino obsijana koča je bila videti še bolj stara in trhla.

Ze se je obrnil, ko je opazil skozi zidne razpoke slabotno luč. Prihajati je morala iz kleti.

— Počakam, je odločil, vendar bliže koče ne stopim.

19. Razpotnik je po odhodu Berta še dolgo sedel v kleti. Bilo je hladno in jelo ga je po malem mraziti. Ko pa je siljal korake, ki so se oddaljevali, se je odahnul. Za trenutek je še počakal in prižgal luč. Koraki se niso vrnili in Razpotnik se je odločil, da se vrne v sobo.

20. Na drugi strani pa je tavala v strmi breg patrolja, ki jo je zbral obveščevalce Rigo.

Ne moreva več biti daleč, je menil Rigo.

— Ti zavohaj Nemače že od daleč, je bil kratek Ratko.

Nemci se tod okrog niso ubirali. Po tej poti ne prideva nikamor. Bolje je, če se vrneva. Nemci stojijo tudi, če jih preplasi zajec.

Občinski praznik v Radečah

8. septembra 1945. leta se je vrnilo v Radeče in okoliške vase 1.500 domačinov, ki so jih fašistične horde v štirih letih svojega uničevalnega dela izgnale s njihovih domov.

V spomin na srečen povratek na rodno zemljo, praznujejo v radeški občini še nekaj let 8. septembra svoj občinski praznik, ki je s številnimi kulturnimi in drugimi prireditvami nekakšen prikaz današnjega dela in življenja tamkajšnjih ljudi. Letošnja proslava bo od prvega do osmega septembra.

Pripravljalni odbor je pred kratkim že izdelal okvirni program vseh prireditvev. Radeški Svobodarji bodo med drugim večkrat uprizarili na prostem spevoigro »Mlinarjev Janecz«, ki jo režira znani režiser Ivan Pešec, godba na pihala bo imela promenade koncert, v načrtu pa je tudi gostovanje celjskega mestnega gledališča, družabna prireditvev upokojencev itd.

Praznovanje bodo zaključili s velikim telovadnim nastopom, ki bo v nedeljo, 8. septembra na telovadšču TVD »Partizani«.

Kakor vsako leto pa bodo tudi lokrat lepe slovesnosti v vseh okoliških krajih.

Tako pripravljajo v Zidanemu mostu posebno prireditev in koncert železničarske godbe na pihala, na Vrhomu lepo akademsko gledališko delo itd.

Podroben program vseh prireditvev bomo prinesli v 35. številki našega lista, v soboto 7. avgusta.

Sport v preteklem tednu

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V PLOVANJU V TRBOVLJAH

Manca Kočar premagala Majdo Pelan

PRVI DAN: NOV SLOVENSKI REKORD NA 1500 METROV — DRUGI DAN JE PLAVKA »RUDARJA« MANCA KOČARJEVA PREMAGALA MAJDO PELANOV, KI JE 13 LET BRANILA SLOVENSKI REKORD V HRBTNEM PLOVANJU NA 100 METROV — KOČMUR, PLAVALEC »TRIGLAVA«, POSTAVIL NOV SLOVENSKI REKORD V PLAVANJU NA 100 METROV PROSTO

▼ dne 13., 14. in 15. avgusta je bilo v Trbovljah 13. povojno prvenstvo Slovenije v plavanju. Na novem kopalšču se je zbrala v torek ob 17. uri vsa sloven-

ska elita plavalcev. Po odigranju državne himne je tajnik Plavalne zveze Slovenije odprl trinajsto prvenstvo Slovenije v plavanju ter poudaril, da je to prvenstvo

v zadnjih letih med najbolj množičnim. Ze prvi dan smo bili priča novemu slovenskemu rekordu v plavanju, ki ga je dosegel član »Triglava« iz Kranja, in sicer na 1500 m — prosto mladi BRINOVEC, s časom 19:53,5, kar pa je tudi mladinski državni rekord. — Kot prve so nadalje nastopile plavalke na 100 m v metuljčku. Prvo mesto je dosegla Barbka Kočarjeva (»Triglav«) v času 1:28,7, drugo Horvat (Ljubljana), tretje Vesna Breskvar (Celuloza). Prvi dan so nadalje tekmovala še ženske v plavanju na 400 metrov prosto, kjer je bila prva Barbka Kočarjeva s časom 6:19,8.

Drugi dan tekmovala pa je prinesel uspeh tudi mladi Trbovličanki MANCI KOČARJEVI, ki je premagala v hrbtnem plavanju na 100 metrov dosegajo slovensko državno v tej disciplini, Majdo Pelanovo, ki branila 13 let slovenski rekord v tej disciplini plavanja. — Drugi dan prvenstva pa je bil dosežen še en slovenski rekord. Dosegel ga je član kranjskega »Triglava« KOČMUR v plavanju na 100 metrov prosto z rezultatom 1:00,0.

Po drugem dnevu tekmovalja je vodil »Triglav« (Kranj) s 161 točkami pred »Ljubljano« s 84 točkami. »Prešeren« je dosegel 28 točk, Kamnik 20 točk, »Itrija« 12 točk in »Branik« 5 točk.

Tretji dan tekmovalja je prinesel, ogorčene borbe, vendar je v njem zanesljivo zmagal »Triglav« iz Kranja.

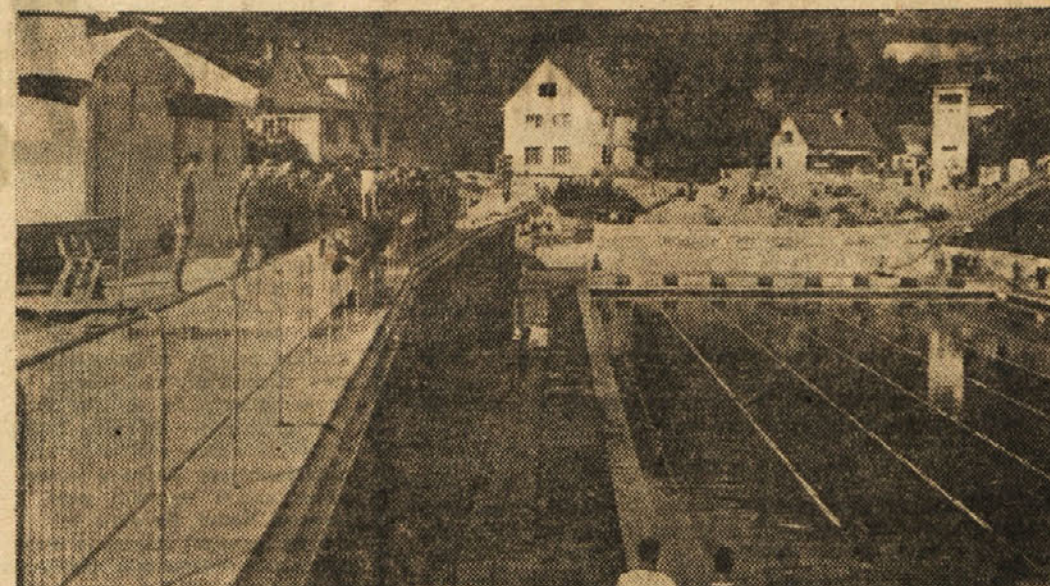
iz Kranja, ki je dosegel 7777 točk. KONČNO STANJE TOČK: Triglav 272, Ljubljana 152, Prešeren 45, Celuloza 43, Rudar 34, Kamnik 36, Itrija 22 in Branik 10 točk.

RADEŠKI ATLETI NA PRVENSTVU V VELENJU

Medtem ko so športniki radeške Papirnice odšli na prvenstvo v Domžale, so tamkajšnji mladinci v oslabilni poziciji nastopili na prvenstvu celjske atletske podzveze v Velenju. V konkurenci s številnimi republikanskimi pevaki so dosegli nepričakovano lep uspeh, saj so zasedli dobra mesta in so predstavljali za atlete celjskega »Kladivarja« močno konkurenco.

Med mlajšimi mladinci je bil Rojc drugi na 100 m s časom 12,3, Uhan tretji v teku na 1000 m s časom 2:54,02. Knavs drugi v skoku v višino s skokom 155 cm. Stafeta Radečanov 4 x 100 m, v postavi Knavs, Pergarn, Uhan in Rojc pa je osvojila prvo mesto v skoku v višino s »Kladivarjem«. »Vejenjem«, »Zalcem« itd. Odlični uspeh je dosegel nadabje Lukaček, ki je v članski konkurenci osvojil prvo mesto v skoku v višini s skokom 174 cm.

Tudi ostali radeški atleti so dosegli dobra mesta in na ta način še enkrat potrdili, da je v Radečah dobra atletska vrsta in da bodo bližnja tekmovalja v Radečah zanimiva.

V torek je bila v Trbovljah otvoritev plavalnega prvenstva Slovenije

PK »CELULOZA« VIDEM—KRŠKO : ŽPK II. LJUBLJANA

270:224 VESNA BRESKVAR POSTAVILA NOV DRŽAVNI REKORD

Preteklo nedeljo je bilo v Vidmu-Krškem prvenstvo tekmovalne prve slovenske plavalne lige med PK »Celuloza« in ŽPK II. Ljubljana. Zmagali so domačini z rezultatom 270:224.

Ob tej priložnosti je treba dati vse priznanje mladi, nadarjeni Vesni, ki je dosegla tako pomembno pripravo in je napravila na prvenstvu »Turiste« na Vodah degustacije cigaret »Morava« in »Zeta«.

Moški: 400 m prosto: 1. Albin Grundner (ZPK) 5:45,9, 2. Niko Zibret (Celuloza) 5:46,8, 3. Mitja Cimbrek (Celuloza) 5:52,1. 200 m prsno: 1. Zvone Dragan (Celuloza) 3:08,9, 2. Gregor Zibert (ZPK) 3:12,6, 3. Janez Svab (Celuloza) 3:15,6. 200 m metuljček: 1. Zvone Dragan (Celuloza) 3:15,8, 2. Rajko Turk (ZPK) 3:22,2. 100 m prosto: 1. Albin Grundner (ZPK) 1:11,0, 2. Mitja Cimbrek (Celuloza) 1:13,1, 3. Franci Humer (Celuloza) 1:13,1. 100 m hrbtno: 1. Stanko Iskra (Celuloza) 1:23,3, 2. Igor Abram (ZPK) 1:25,4, 3. Taso Bežnarček (Celuloza) 1:25,6.

Stafeta 4x200 m prosto: 1. Celuloza 10:57,7, 2. ZPK 13:01,2. Pri priložnosti delu so domačini vodili z 254:145 točkami. Našo je bila se vaterpolo tekma, kjer so zmagali gostje s 7:1 (5:1). PK Celuloza je predal skoke v vodo, ker nima skakalne deske za trening. Ker so se v letošnji sezoni igralci PK Celuloza že v celoti posvetili vaterpolu, je nujno, da se jim omogoči tudi trening za skoke, da bi lahko tekmovali še v tej panogi. Kljub temu, da je PK Celuloza pri skokih izgubil 52 točk, je zmagal z 270:224 točkami.

Poskušnja cigaret Tobačne tovarne Ljubljane v Trbovljah

Tobačna tovarna v Ljubljani je skupno s trgovskim podjetjem »Tobak« v Trbovljah priredila v sredo, 14. t. m. zvečer v dvorani restavracije »Turiste« na Vodah degustacije cigaret »Morava« in »Zeta«.

Pokušnja cigaret se je udeležilo okrog 130 trbovličskih kadilcev. Reči moramo, da je bila ta prireditev, na kateri naj kadilci izrečejo svoje mnenje o izdelkih ljubljanske tobačne tovarne, skrbno pripravljena in je napravila na povabljenih dober vtis. Prireditelj so postregli navzočim kadilcem, ki so dobili na pokušnjo vsak po 1 škatle »Morava« cigaret različnih poskusnih števil, še s turško kavo in obloženi kruhki, prav tako je kadilcem kraj-

šala čas domača salonska godba. Prireditelj je obiskal tudi direktor Tobačne tovarne v Ljubljani, ki je v svojem nagovoru med drugim poudaril, da se kolektiv tovarne resno trudi, da v kar največji možni meri ustreže svojim odjemalcem — kadilcem. Zato je važno, da pride z njimi v ozi stik s prirejanjem takih poskusnih večerov, na katerih naj kadilci izrečejo svoje mnenje, povedo pa tudi želje glede cigaret, kar bo v korist kadilcev, prav tako pa seveda tudi tobačni tovarni.

Vsak kadilec je dobil anketno polje, v kateri naj navede, katera cigareta so mu usajale in pove tudi želeno želje potrošnikov tobačnih izdelkov. Kaj vse so kadilci napisali v anketno polje, nam trenutno, ko to pišemo, ni znano. Iz nekaterih pogovorov ob mizah pa smo bili, da so bile kadilcem zelo všeč »Zeta« cigarete s številko 4.56. Povrnili pa se bomo še na to vprašanje, če bomo zvedeli za pobližje podatke iz vprašalnih listov, ki so jih izpolnili trbovličski kadilci (seveda, če ti podatki niso morda tajnost za tobačno tovarno).

Priporočljivo bi bilo, da bi tovarna tobačnih izdelkov priredila take poskusne večere večkrat, vsaj vsako leto enkrat. To bo prav gotovo v prid podjetju, saj bo dobilo od svojih odjemalcev razne koristne nasvete, v korist pa tudi našim kadilcem, ki žele, da so s svojimi cigaretami zadovoljni.

Brežice

Elektrifikacija podeželja je v Brežicah posebno vprašanje. Prav zato je občinski ljudski odbor dal na razpolago okrog 2 milijona dinarjev za elektrifikacijo piščekškega področja. Vse kaže, da bo okolica Pišček še letos elektrificirana.

Pri občinskem ljudskem odboru v Brežicah je bil na zadnji seji imenovan svet za kmetijstvo in gozdarstvo. Ker se v tej občini ukvarja večji del prebivalstva s kmetijstvom.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragoga moža in očeta

Antona Zupana

se najpriščneje zahvaljujemo dr. Ivki Krasnikovi, dr. Cvetki Novakovi in tov. Smrkolju za njihovo pomoč v boleznih našega očeta, in vsem osebam, ki so nam stali v težkih urah ob strani. Nadalje se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in cvetja, vodstvu elektrarne in godbi.

Najlepša hvala tudi za ganljive besede ob grobu, ter vsem, ki so počastili spomin našega dragoga očeta.

Družina Zupana, Trbovlje

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem šefu pljučnega oddelka bolnišnice v Brežicah tov. dr. Bricu za uspešno zdravljenje, ter za vso požrtvovalno pomoč, ki mi jo je nudil v najtežjih dneh, ko je že vsakdo obupal nad mojim življenjem.

Imam za prijetno doživetje, zahvaliti se mu na ta način.

Martin Krzan, Oključeva gozra 20, p. Sremlje pri Brežicah.

OPOROČILO

Vsakogar, ki bi o meni širil neresnične govorice, opozarjam, da ga bom naznanil sodnim oblastem. — Jože Breznik - Sinc, Trbovlje.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Ponovno opominjamo naše dopisnike, da anonimnih dopisov brez podpisov ne moremo objavljati.

Uredništvo

Športna tekmovalja v počastitev V. občinskega praznovanja v Zagorju

V okviru letošnjega občinskega praznika v Zagorju so sodelovali tudi domači športniki: namiznoteniški igralci, kegljaci, košarkarji in nogometaši.

V tekmovaljih za pionirski pokal v namiznem tenisu je nastopilo 12 igralcev, za članski pokal pa pet. Rezultat finala: Pionirji: 1. Jože Juvančič (4 zmagave — 1), 2. Mirko Juvan (3 zmagave, 1 poraz); 3. Edi Juvan (2 — 3); 4. Danilo Bantan (1 — 3); 5. Urban Lebeničnik (0 — 4). — Člani: 1. Franci Dmrovec, 2. Janez Košiček, 3. Janez Hupčan.

Pokalnega turnirja kegljacev se je udeležilo 5 ekip: »Zasavje«, »Partizan«, dve domači in »Rudar« izven konkurence. Zmagala je ekipa Proletarica II pred Proletencem. Rezultati: Proletarica II 330 podrtih kegljev, Proletarica I 305, Zasavje 296, Partizan 248. — Rudar je izven konkurence dosegel 341 podrtih kegljev.

Proleter (Zrenjanin) : Rudar (2:1 (1:0))

Proti »Proleterju« iz Zrenjanina je nogometno moštvo »Rudarja« doseglo v nedeljo zadovoljiv rezultat. Obe moštvi sta imeli dovolj prilik za povečanje rezultata, vendar žoga ni hotela v mrežo. Moštvo »Rudarja« je to pot igralo v menjajočih se igralcih. Rezultat 2:1 v korist »Proleterja« je uspešen, vendar bi bil lahko po prikazani igri lahko neodločen.

Kolesarske dirke v Trbovljah

V nedeljo so v Trbovljah priredili kolesarske dirke v spomin Slavka Samlija. Kolesarji so tekmovali na progi, dolgi 46 km. Zaradi slabe ceste pa je nastalo mnogo okvar in defektov in tudi rezultati niso bili posebno dobri. Uspehi so bili naslednji: Junjorji: 1. Zoran Čič (1 uro 24 min. — Mladinci — turisti: 1. Podmilšak, Kužman, Predkica, vsi od Branika, v času 1 uro 27 min. — Člani — turisti: 1. F. Ziberle, 2. J. Ziberle (oba Vodice), 3. Vrhovnik (Rog).

RAZPIS

Na podlagi temeljnega zakona o štipendijah (Ur. list FLRJ št. 32/55 ter p. o. sklepu 10. redne seje UO Strojne tovarne Trbovlje

razpisujemo naslednje štipendije za šolsko leto 1957/58:

- 1 mojstreska šola — strojni oddelek, 3 tehnična visoka šola — strojni oddelek, 1 tehnična visoka šola — rudarski oddelek.

Prosilci naj vložijo prošnje za podelitev štipendij upravi STT najkasneje do 20. avgusta 1957. K prošnjam je priložiti zadnje šolsko izprave, potrdilo o premoženjskem stanju, potrdilo o prejemanju otroškega dodatka in občinski življenjski.

STROJNA TOVARNA TRBOVLJE

POZOR — POZOR — POZOR — POZOR

Skrajni rok za prigrasitev v 6-mesečni tečaj za Ekonomsko srednjo šolo je 20. avgust 1957.

Prigrasitve splejema Okrajni odbor Zveze borcev NOV v Trbovljah.

Tečaj v orodni telovadbi v Radečah

V Radečah so prejšnjo soboto končali s 14-dnevnim tečajem za orodno telovadbo. Priredila ga je Okrajna telovadna zveza »Partizan« v Trbovljah in se ga je udeležilo 32 telovadcev in telovadk iz okraja. Pod vodstvom znanih telovadnih strokovnjakov Urbanca, Furlana, Finca, Ermana, in Zorčevca so tečajniki mnogo pridobili in tudi »popolnili« svoje znanje. TVD »Partizan« v Radečah in tamkajšnja tovarna (papirja) sta šla vodstvu tečaja in tečajnikov v pomoč, da so lahko uspešno izvedli tečaj.

RADIO v tem tednu

POROKLA postušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 radijski dnevnik ter ob 22.00. Oddaja: »Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo ob delavskih ob 13.30, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.10. Oddaja »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00. NEDELJA, 18. avgusta: 7.35 Zabavne melodije, 9.30 Cetrt ure narodnih pesmi, 12.00 60 minut z zabavnimi orkestri, 13.30 Za nas, ob nedeljah pa od 14.00 do 16.00. »Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo«, vsak delavnik ob 12.30

FLORENTINA

XIII. nadaljevanje

Ko je Ralf pet minut kasneje prišel v svojo sobo in jel nekoliko premišljevat, se ni počutili kdo ve kaj dobro. Vedel je: če ne bo šlo vse po predvidenem načrtu, če se bo kaj zataknilo, bo moral pred vojaško sodišče. Življenje pa se Ralfu še ni priskutilo in pomislil je, da kdor ničesar ne tvega, ne more žeti uspehov.

Ta misel ga je pomirila. Vzdignil je slušalko telefona, zavrel številko in dejal:

»Zvežite me s komandantom vojaškega zapora Saint Jules.«

V tem trenutku se je začela ena izmed najrazburilijših dram druge svetovne vojne.

»TU SE NE ŠEPETA...«

Naslednji dan je neka sestra v obleki belgijskega Rdečega križa vstopila v sobo za obiske vojaškega zapora v Saint Julesu. Jelnik se je zelo začudil in iznenadil. In potem je slišal besede, ki ga so vznemirile.

»Prihajam kot predstavnica Rdečega križa. Imam nalogo, da vas vprašam, če morda kar koli želite in, če je mogoče želje izpolniti, gospod Demond.«

Ko je izgovorila te besede, je pogledala nemškega narednika, ki je kontroliral razgovor. Nato je povsem neopazno vrgla pogled na svojo desnico. In jelnik ni bil slep...

Demond je dejal: »Vaša skrb me navdaja z zaupanjem. Seveda imam nekoliko želja...«

V tem trenutku se v dvorišča sliši neki vik in krik in narednik skoči k oknu, da bi videl tistega, ki se je drznil moliti morebitno vojaškega zapora. No nič nevarnega ni bilo: vojski so igrali nogomet...

V hipu, ko je narednik stopil k oknu, je sestra Rdečega križa stisnila jelniku v roke listič papirja, ki ga je na hitro preletel. Bil je drobna rokopol polkovnika Zorena, ki ga jelnik dobro pozna. Vsebinsa pisemca se je glasila:

»Dragi prijatelj! Prijatelji so bili na delu in vas bodo osvobodili. Imejte popolno zaupanje v prinašalca pisma. Izpolnjujte vsa njena navodila! Vaš Z...«

V Demondovih očeh se Chervevovih obeh je zagorel plamen. Čutil je, kako je z njega padla vsa peza skrbi zadnjih dni.

»Razumel sem gospodičine!« Sestra pa je zašepetala: »Spustili vas bodo jutri, približno ob 15. uri, skupaj s poročnikom Nerondom. Avto bo čakal na prvem vogalu, desno od vhoda v zapor...«

V tem hipu se je straža obrnila. »Hej, vi, tod se ne sme šepetati!« Bodite glasni!« Chervev in sestra sta začela govoriti na glas, včasih celo kričati, dokler ni narednik povedal, da je minil čas obiske.

V upravnem poslopiju zapora pa je neki človek čakal sestro. »Torej, ali je šlo vse tako, kot smo se domenili, Florentina?«

»Odlčno, gospod Ralf. Nato sta se oba napotila v sobo komandanta zapora. Ralf je dejal: »Vse v redu, gospod kapetan, dajte naredniku, ki je odlčno zaigral svojo vlogo, nekaj dni zasluženega dopusta. Pa tudi nogomet!«

»Ne, da kapetan, še takrat, ko dobijo podobno nalogo, kot je bil to primer danes.«

»Ostane še neka stvar, ki jo moramo urediti povzame Ralf. »Oba jelnika morata zapustiti zapor jutri, točno ob 15. uri. Oba naj zapustita zapor pri glavnem izhodu, kajli če bi se karkoli zgodilo, bi šla moja glava z ramen.«

(Nadaljevanje sledi)

Aktualna pravljica za vroče poletne dni

Zgodba o morskih psih

Smrt v ringu

Med prebivalci v južnih morjih krožijo številne legende o morskem psih, tako da je nastala o njih pravca mitologija, ki se vedno živi v ustnem izročilu. Te pravljice povzdigujejo morske pse na stopnjo božanstev z nadnaravno močjo in sposobnostmi, da se po želji tudi spremenijo v človeška bitja.

Na Havajskih otokih je najbolj razširjena bajka v božanskem kralju morskih psov z imenom Kamo. Povejmo jo!

Pred mnogimi stoletji je bival Kamo, kralj morskih psov, v veliki votlini globoko pod morjem. Nekega dne je zagledal lepo dekle Kalei, ki se je ko-

pala v morju. Zasedal se je vanjo. Da bi se ji lahko približal, je močno razburkal valove, tako da bi dekle skoraj utonilo, nato pa se je spremenil v lepega mladeniča in je deklico rešil iz morskih valov.

V zahvalo za rešitev mu je dekle poklonilo prijateljstvo, ki pa se je pozneje spremenilo v ljubezen. Mladici par se je poročil. Oba sta živela v vasi srečno leto dni. Ko se jima je imel roditi prvi sin, se je mož ženi razdelil in ji dejal, da mora odpotovati. Ob slovesu ji je povedal, da bo njun otrok imel dvojno naravo in da se bo po želji spremenil v človeka ali v

ljudi, tudi svojih sovratnikov. Ščasoma pa je dobil tak tek, da je bil vedno lačen. Odhajal je na morskobalo, kjer je prežal na osamljene kopalce. Skobil je v morje, se počasi približal osamljenemu kopalcu, se brž spremenil v morskega psa in ga požrl.

Sin je postal prav tak, kot se je pred mnogimi leti najboljši bal Kamo, kralj morskih psov, ko je svoji ženi svetoval, naj mu nikdar ne da jesti mesa. Primerilo se je nekoč, da so njegovi sovratniki med igro opazili na njegovem hrbtu stranske zobe morskega psa. Razbežali so se v strahu in kričali, da je Nanaue morsk ps. Nanaue je skočil na najbližjega fanta in ga usmrtil s svojimi strašnimi zobmi. Dogodek se je hitro raznesel po vsem otoku in ljudem je postalo jasno, zakaj so pogosto izginjali samotni kopalci.

Na kraljev ukaz so Nanaue ujele in ga obsodili na smrt na grmadi. Nanaue je podical na pomoč svojega očeta Kamoja. Ta mu je dal tolikšno moč, da je potrgal vezi in stekel na morskobalo. Tam se je že zadnjič ozrl po žalostni materi, ki ga ni videla nikoli več. Za vedno je Nanaue zapustil svoj rojstni kraj.

Tako se je končala pravljica o Nanaueu, človeku in morskem psu.

Številne pravljice o morskem psih pa omenjajo tudi nekakšne gladiatorske igre med spretnimi plavalci in morskimi psi v havajskih zalivih. Neke take arena je bila baže tudi v Pearl Harbourju še malo pred prihodom prvih naselencev v tiste kraje. Ohranjeno je orožje, s katerim so se pogumni plavalci

borili s temi morskimi zvermi. Glavno orožje je bila dolga palica, na katero je bil pritrjen oster zob morskoga psa. Ker so ti zobje zelo ostrí, so dovolj močni in sprtni plavalci lahko razparali morskim pošastim kožo, čeprav je zelo trda.

Ce je bil gladiator tako spreten, da se je psu približal od spodaj in se oprjel nješove prsne plavuti, je psu lahko razparal trebuh in tako zmagal v strašnem dvoboju.

Se zadnje sledove te nenavadne arene so utirali Američani, ko so zgradili v Pearl Harbourju pomorsko oporišče, toda stari prebivalci Havajskih otokov še vedno pripovedujejo o davnih junških dneh.

Seveda sledove te nenavadne arene so utirali Američani, ko so zgradili v Pearl Harbourju pomorsko oporišče, toda stari prebivalci Havajskih otokov še vedno pripovedujejo o davnih junških dneh.

Seveda sledove te nenavadne arene so utirali Američani, ko so zgradili v Pearl Harbourju pomorsko oporišče, toda stari prebivalci Havajskih otokov še vedno pripovedujejo o davnih junških dneh.

Seveda sledove te nenavadne arene so utirali Američani, ko so zgradili v Pearl Harbourju pomorsko oporišče, toda stari prebivalci Havajskih otokov še vedno pripovedujejo o davnih junških dneh.

V času motorizacije

V Los Angelesu je policija prijela nekega 18-letnega fanta zaradi tatvine avtomobila. Mladenič je v svojo obrambo rekel: »Mislil sem, da mora vsakdo, ki živi v tem mestu, imeti svoj avtomobil!«

Bick je bil star 23 let. Bil je poročen in je imel enega otroka. Pred nedavnim je bil Bick operiran na mandeljnih.

Politični mozaik

Nehru — ambasador

Britanski list »Daily Telegraph« se pritožuje nad Nehrujem, ker je v Kairu nastopil kot — britanski ambasador in zagovarjal normalizacijo odnosov med Anglijo in Egiptom. List ne mara takega zagovornika, ker je »Egipt politično izoliran, gospodarsko pa siromašen, a bi vendar bilo treba, da izpolni določene pogoje, da London spet vzpostavi normalne odnose s Kairo. Ti pogoji pa so — da Egipt plača Britaniji odškodnino!«

Vse v tem članku je postavljeno na glavo. No, to postaja karakteristika za konservativce v Britaniji...

Tri samokritike

Trije kitajski ministri so napisali samokritiko, ker so sumili v politiko KP Kitajske. Čang Po Čun, Lo Lung Či in Čang Naj Či so obsodili svoje stališče, ki je bilo — kakor pravijo — inspirirano ob čitanju ameriških in britanskih listov.

Ta dogodek zavzema prostor v stolpcih tiska, toda medtem ko zahodni listi delajo iz tega pravo senzacijo, vidijo kitajski listi v tej samokritiki samo normalen razvoj v kitajskem družbenem življenju.

Vse na svetu je — relativno...

Hruščov o zakonu

Na nekem nedavnem sprejemu je Hruščev navzoče spet spravil v smeh s svojo poznato duhovitosijo. Ko se je obrnil na predstavnike zahodnih držav, je Hruščov rekel: »Nehajmo gledati drug drugega kot sovražnika. Mnogokrat se zgodi, da se ljudje poročijo in lepo živijo brez ljubezni!«

Na posrečen način je Hruščov povedal, da je pristal miroljubne koeksistence.

Barometer

Četudi majhni dogodki niso odločilni, so vendar ogledalo določene atmosfere, ki se ob »ugodnih vetrovih« lahko spremenijo v karakteristično. Na primer: afirmacija egiptovske in sirske politike med arabskimi narodi je dejstvo, ki ga morajo na neki način priznati tudi ti, ki tega drugače ne bi radi storili — iraški poglavarji. Premier Iraka Ali Dževdet je naročil, da se preneha s motenjem radliških poročil »Glasu Arabcev, Radia Kaira in Radia Damaska. Razen tega se je iraška vlada v nasprotju s svojim prejšnjim stališčem odločila, da se bo udeležila nekega, gospodarskega veleselja, ki stoji pod pokroviteljstvom Egipta.

Dasiravno je bilo vse to mogoče napraviti le pod pritiskom, je važno — da ta pritisk obstaja in da je dovolj močan...

Na tigav račun

Neki zahodnonemški listi so poročali, da se je pred kratkim bivši kralj Peter II. mudil v Münchenu, Innsbruku in Salzburgu. V teh mestih je imel sestanke s emigriranimi Jugoslavic. Dajal je celo izjave o svem mogočnem povratku na prestol, prirejal sprejeme in nastopil kraljevsko.

Vprašanje je samo: kdo na Zahodu je danes tako kratkoviden, da igra na to propadlo karto? Kdo je plačal račune?

PRVI PREDSEDNIK TUNIZIJE. — KO JE NACIONALNA SKUPŠČINA ODVZELA BEJU PRESTOL IN OKLICALA REPUBLIKO, JE POSTAL NJEN PRVI PREDSEDNIK HABIB BURGIBA

morskoga psa, prosil pa je ženo, naj mu nikoli ne da mesa za hrano. Kmalu po njegovem odhodu se je rodil lep deček, ki so mu dali ime Nanaue. Bil je prav tak kot vsi drugi otroci, razločeval se je od njih le v tem, da je imel razen človeških ust na hrbtu še druga usta — žrelo morskoga psa. Kalei je zaupala to skrivnost svoji družini. Povedala je, kdo je pravzaprav njen mož. Strogo so varovali skrivnost. Otrok je imel vedno na sebi srček, ki je zakrivala pasje žrelo s strašnimi zobmi.

Ko je Nanaue že precej zrasel, mu je dal ded kos mesa. Mladeniču je meso močno prišlo. Jedel je še in še. V bližini domače hiše je bil ozev zaliv. Tja se je hodil Nanaue pogosto kopat. V vodi se je spremenil v morskoga psa in je lovil ribe, medtem pa je njegova mati stala na obali in skrbno pazila, da bi nihče ne opazil njenega sina. Ker je moral varovati svojo skrivnost, se je doraščajoči Nanaue izgibal

Barva jih je izdala

V pariškem predmestju sta dva policista na svojem rednem vsakdanjem službenem obhodu postala pozorna na — vijoličasto barvo. Ko sta tako začela natančneje opazovati, jima je uspelo naštet — nič več in nič manj kot dvanajst žena, ki so bile vse oblečene v enake vijoličaste kostume. In ko sta policista začela spraševati te ženske drugo za drugo, kako so prišle do teh enobrvnih oblek, so jima vse odgovorile, da so njihovi kostumi zelo poceni — vsega 4000 din v našem denarju.

Ko so pa začeli raziskovati cenen izvor teh ženskih oblek, se je izkazalo, da lepo vijoličasto blago izvira iz vloga v neko trgovino manufakture na debelo. Trgovca so takoj aretirali.

Ta novica pa se je morala bliskovito naglo razširiti po celnem predmestju, kajti kar nekajkrat so vsi vijoličasti kostumi žensk izginili z ulic. Verjetno jih sedaj že nosijo razne sorodnice teh mladih žena — na podeželju Francije.

Najmanjši zakonski par na svetu

Henry in Emmie Behrens sta najmanjši zakonski par na svetu. Mož meri od pet do glave vsega skupaj 76 centimetrov, ona pa je visoka 91 centimetrov. Oba sta artista in sta se spoznala v nekem cirkusu.

Kratke iz revirjev pred desetletji

(Kaj piše »Rudar«, glasilo slovenskih rudarjev)

»RUDAR«, SEPTEMBRA 1911

Občinske volitve v občini Aržiše in Zagorje ob Savi.

Meseca oktobra se vrše v obeh imenovanih občini občinske volitve. Občini sta pretežno delavskega, preletarskega značaja, zategadelj je povsod naravno, da dobe delavci v njih primerno zastopstvo. Nasprotniki delavstva že delajo na to, da bi delavce izpodrinili, toda ako grejo delavci z vztrajnostjo na delo, tedaj se bodo nasprotnikom njih nakane prav gotovo

izjalovile. Za sedaj je treba predvsem, da delavci pogledajo, če so v volilnem imeniku, ako niso, naj reklamirajo, da bodo lahko volili. Volilno pravico v tretjem razredu ima vsakdo, kdor biva tri leta v eni občini in če plača kaj davka ali ne. Za drugi in prvi razred se zahteva določena vrsta davka. Volilni imenik za občino Aržiše je razpoložen za tri tedne: na vpogled je v konsumni prodajalni na Lokah. Delavci! Vsakdo naj gre pogledat, ali je vpisan v volilni imenik ali ne. Volilni imenik za občino Zagorje

ob Savi še ni razpoložen, pričakujemo pa, da se to zgodi vsak čas.

»RUDAR«, JULIJA 1913 LISTNICA UREDNIŠTVA

Trbovlje. Hvala lepa, nekaj objavljamo danes, v rudniški magazin posvetimo prihodnjič. Oglasite se še večkrat in si pero na to bando dobro nabrusite.

Trbovlje. Drugi dopisniki: Naznanite nam še, kdaj so bili dunajski vamepi pri vas, potem objavimo. Zdravo! (Pripomba našega uredništva: pod »vamepi« so mišljeni upravni svetniki bivše TPD, ki je imela takrat svoj sedež na Dunaju.)

E. E. L. SKRIVNOST SANATORIJA 24

Končno proti deseti uri dopoldne, ko je Martina že mislila, da ne bo več mogla zdržati na svojem prostoru, kjer je sedela, je zasliala nizek glas komisarja, ki je zunaj stopil iz avtomobila. Pogledala je Köhlerja, ki je pravkar spil zadnji ostanek kave iz skodelice.

»Ne premaknite se iz te sobe, dokler sta navzoči v njej vsaj še dve osebi! Slišite?« Odgovoren sem za vas!« ji je zašepetal.

»Toda ne pozabite name. Tu ne bo posebno kratkočasno,« mu je odgovorila prav tako tiho.

Köhler je položil servieto na mizo in odšel iz sobe. Vsi so pogledali za njim.

»Strašno, če je človeku vedno kak detektiv za petami!« je rekla Sibylla Perkins precej glasno, toda mlada gospa Eberbach jo je pogledala s svojimi plašnimi otroškimi očmi.

»Rajši bi jih imela cel ducat!« Potem bi se vsaj čutila varno, da se tako strašne stvari ne bodo več dogodile.

»Neumnost! Le kdo vam kaj hoče?« je vprašal Roedter. »Imate morda tudi vi celo premoženje briljantov s seboj?« — Ne? No, potem ste lahko brez skrbi!

»Oh, lepo vas prosim, ne govorite vendar v takem tonu z menoj, saj že skoraj umiram od samega strahu,« je moledevala mala gospa vsa splašena.

»Se je nocoj zgodilo kaj posebnega?« je vprašal komisar Fuchs, ko se je spet nastanil v svoji sobi.

»Nič, gospod šef!« je odgovoril Köhler. »In kaj je novega pri vas?«

»Tudi jaz sem jo imel na sumu, da z njo ni vse v redu,« je pripomnil Köhler s svojim rezečim obrazom. »Upajmo, da nima še kaj drugega na grbi. Boste to, kar ste zvedeli, profesorju povedali?«

»Vsekakor! Morda pridemo prav s tem odkritjem našemu cilju nekoliko bliže. Kriminalni svetnik Hansen, naš spoštovani predstojnik, računam, da bomo hitro zaključili to zadevo.«

»To pravi vedno, vendar...«

Telefonski zvonec je pretrgal Köhlerjeve besede. Komisar mu je namignil in Köhler je dvignil slušalko in si jo položil na uho. Ko je poslušal, je zapotegnil obraz in napravil nemogočo grimaso. Fuchs, ki ga je grozeče pogledal, je slišal samo toliko, da na drugem koncu žice govori neka ženska prav glasno in jezno.

»Milostljiva, ali vam je mogoče, da čez kakšno uro še enkrat pokličete?« je zažvrgolel Köhler v mikrofon, ko je prišel po dolgem poslušanju do besede. »Da, čez eno uro, milostljiva!« Takrat bo gospod profesor spet prost in ga bo zelo veselilo, če...«

»Asistent je odmaknil slušalko od ušesa in jo stresel, nato pa dejal: »Bum! Odložila je!«

»Kdo pa je bil?« je vprašal komisar silno slabe volje. »Cemu se vedete tako neumno?«

»Saj ste vendar sami čuli, da je govorila tako naglo, kakor da bi sprožil strojno puško. Ni mi bilo treba nič reči. Hotela je govoriti s profesorjem Lorrnsenom, toda mislil sem, da sta sedaj vi prvi na vrsti in sem jo zaradi tega potolažil. Bila je silno zgovorna. Stari jo je menda pustil na cedilu ali nekaj podobnega. No, čez kakšno uro si bo menda svojo jezo ohladila.«

»Če se bo spet oglašila, tedaj prisluskujejte. Sicer to ne bo imelo dosti smisla, toda škodovati tudi ne more,« je dejal Fuchs na kratko. Zložil je spet svoje papirje pred seboj in ukazal: »Pojdite takoj po profesorja Lorrnsena, naj pride semkaj. Pogledajte tudi po gospodični Martini in pazite, da na noben način ne zapusti hiše!«

Lorrnsen je imel precej napet obraz, ko je vstopil.

Profesor je dvignil glavo in gledal v komisarja poln pričakovanj. »Gre za njegovo smrt, kajne?« — Torej je bil le samomor?«

Vprašal je poln zaupanja, toda komisar mu je to upanje takoj podrl s krepkim odkimanjem svoje debele glave.

»Ne gre za to! Samomor razen tega sploh ne pride v poštev. Kako dolgo je delal Warren pri vas v sanatoriju?«

Lorrnsen je nekaj trenutkov pomisljal. »Mislim, da kakšnih šest let.«

»Prišel je semkaj pozneje kot sestra Agna?«

»Da, toda...«

»In priporočila vam ga je sestra Agna, kajne?«

»To ne. Ali vsaj bilo ni tako, da sem ga vzel v službo zgolj na njeno priporočilo. Potegoval se je za službo pri nas na inerat, ki sem ga dal v naš strokovni list, in sestra Agna, ki je z njim delala v raznih bolnišnicah, mi je rekla, da je sposoben in zanesljiv mož. Njegova spričevala so bila v ostalem odlična.«

»Torej ste bili z njim zadovoljni?«

»Na splošno rečeno — da!« je odgovoril Lorrnsen z nekakim obotavljanjem.

»Vam je bilo znano, da sta bila oba v zelo tesnih odnosih že več let?«

»Sprva sem to samo slutil, pred kratkim pa sem vedel to popolnoma zanesljivo,« je odgovoril profesor.

»In kakšno stališče ste zavzeli do stvari? Ste govorili o tem z doktorjem ali s sestro Agno?«

»Kratko pred Warrenovo smrtjo sem slišal nekaj besed o tej stvari, ki so mi vse pojasnile. Sestra Agna je bila pri tistem prepriju z njim vsa iz sebe in je delala Warrenu hude očitke. Da, če hočem biti natančen, moram reči — da mu je celo grozila!« je pristavil po kratkem premišljanju.

»To nam je že znano,« je rekel Fuchs. »Ali ste kdaj mislili na to, da z njegovimi spričevali ni nekaj v redu?«

»Kako, prosim?« Profesor je bil tako presenečen, da natančnejša pojasnila niso bila več potrebna. »Spričevala niso bila v redu? Hočete morda reči, da so...«

»Tako je! Najmanj dve spričevali sta bili ponarejeni. Nisem je utegnil, da bi dal vsa njegova spričevala preiskati,« je odgovoril Fuchs in profesor se je globoko sopeč naslonil nazaj na svoj stol.

»Toda sestra Agna... je prišel profesor znova.

»Je lagala, ker je hotela imeti svojega ljubčka v bližini, kajti upala je, da bo nekoč postala žena doktorja Warrenu. Zaradi tega z resnico ni bila posebno natančna, zlasti ne, ker je vložila svoje prihranke v njegov študij, ker so Warrenu sredstva za to pošla.«

»O tem nisem imel pojma,« je dejal Lorrnsen prestrašeno. »Nikdar mi ni prišlo na um, da bi o njem ali o njej kdaj koli posumil.«

»Potem vam bom potrebne listine preskrbel, če to želite,« mu je dejal Fuchs ustrežljivo.

(Dalje prihodnjik)